

Yleiskaavan selostus
Kaava nro 12019

Hauralan eteläosan osayleiskaava

EHDOTUS 5.10.2022

Yleiskaavan nimi: 12019 Hauralan eteläosan osayleiskaava	
Kunta: Lempäälä	
Vireilletulosta ilmoitettu: 22.9.2021, yhdyskuntalautakunta 14.9.2021 § 122	
Kaavan vaiheet Luonnos nähtävillä 24.11.2021–5.1.2022 Ehdotus nähtävillä 11–12/2022	
Hyväksyminen: Yhdyskuntalautakunta: xx.xx.2022 Kunnanhallitus: xx.xx.2022 Kunnanvaltuusto: xx.xx.2022	
Kunnan kaavoittajat Kaavoituspäällikkö Teija Mäkelä 044 486 3418 teija.makela@lempaala.fi	Yleiskaavoittaja Sini Suontausta 041 730 2523 sini.suontausta@lempaala.fi
Lempäälän kunta PL 36 (Manttaalitie 15), 37501 Lempäälä puh. 03-565 51 000	

Sisällys

1. Tiivistelmä	5
1.1 Kaava-alueen sijainti.....	5
1.2 Kaavan tarkoitus ja tavoitteet.....	5
1.3 Kaavaprosessin keskeiset vaiheet.....	6
2. Lähtökohdat	7
2.1 Suunnittelutilanne.....	7
2.1.1 Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet (VAT).....	7
2.1.2 Pirkanmaan maakuntakaava 2040.....	8
2.1.3 Tampereen kaupunkiseudun rakennesuunnitelma 2040.....	9
2.1.4 Lempäälän strateginen yleiskaava.....	9
2.1.5 Yleiskaavoitus.....	10
2.1.6 Asemakaavoitus.....	10
2.1.7 Muut suunnitelmat.....	11
2.2 Yhdyskuntarakenne ja palvelut.....	12
2.2.1 Yhdyskuntarakenne ja väestö.....	12
2.2.2 Palvelut.....	12
2.2.3 Elinkeino ja työssäkäynti.....	13
2.3 Luonnonympäristö.....	13
2.3.1 Maa- ja kallioperä.....	13

2.3.2	Pohja- ja pintavedet	13
2.3.3	Maisema	14
2.3.4	Luonnonympäristö	15
2.4	Rakennettu kulttuuriympäristö ja kulttuuriperintö	17
2.4.1	Arkeologia	17
2.4.2	Rakennettu kulttuuriympäristö	17
2.5	Virkistys	20
2.6	Liikenne	21
2.7	Ympäristöhäiriöt	24
2.8	Yhdyskuntatekniikka	24
2.9	Maanomistus	25
3.	Osallistuminen ja vuorovaikutus	26
3.1	Aloitussvaihe	26
3.2	Valmisteluvaihe	26
3.3	Ehdotusvaihe	26
4.	Osayleiskaavan kuvaus	27
4.1	Kaavan kokonaisrakenne ja mitoitus	27
4.2	Aluevaraukset	28
4.2.1	Asuminen, elinympäristö ja virkistys	28
4.2.2	Palvelut, elinkeinot ja työpaikat	29
4.2.3	Kulttuuri- ja luonnonympäristöarvot	30
4.2.4	Liikenne, infrastruktuuri ja yhdyskuntatekniikka	30
4.2.5	Erityisalueet ja muut erityismerkinnät	30
4.3	Kaavan suhde muihin suunnitelmiin ja strategioihin	31
4.3.1	Kaavan suhde valtakunnallisiin alueidenkäyttötavoitteisiin	31
4.3.2	Kaavan suhde maakuntakaavaan ja seudulliseen rakennemalliin	32
4.3.3	Kaavan suhde Lempäälän strategiseen yleiskaavaan	32
4.3.4	Kaavan suhde kuntastrategiaan	32
5.	Kaavan vaikutukset	34
5.1	Vaikutukset yhdyskuntarakenteeseen sekä yhdyskuntatalouteen	34
5.2	Vaikutukset ihmisiin ja elinympäristöön	34
5.3	Vaikutukset liikenteeseen	35
5.4	Vaikutukset maisemaan, taajamakuvaan ja rakennettuun ympäristöön	36
5.5	Vaikutukset luontoon ja luonnonvaroihin	38
5.6	Vaikutukset ilmastoon	38
6.	Osayleiskaavan oikeusvaikutukset ja toteutus	43

Liitteet

- 1 Osallistumis- ja arviointisuunnitelma
- 2 Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta saatu palaute ja vastineet
- 3 Kaavaluonnoksen yleisötilaisuudessa saatu palaute
- 4 Kaavaluonnoksesta saatu palaute ja vastineet
- 5 Kuvaus yleiskaava-alueen vanhasta rakennuskannasta
- 6 Havainnekuvia yleiskaavaehdotuksesta

Selvitykset ja suunnitelmat

- Hauralan eteläosan osayleiskaava-alueen luontoselvitys, 2020, FCG
- Hauralan eteläosan osayleiskaavan liito-oravaselvitys, 2020, FCG
- Hauralan eteläosan katuverkkotarkastelu, 2020, A-Insinöörit
- Hauralan eteläosan osayleiskaavan arkeologinen selvitys, 2021, Mikroliitti
- Hauralan eteläosan liikennejärjestelyt, aluevaraussuunnitelma, 2022, A-Insinöörit
- Hauralan eteläosan osayleiskaavan hulevesiselvitys, 2022, Destia
- Hauralan eteläosan osayleiskaavan lisäluontoselvitys, 2022, FCG
- Hauralan eteläosan osayleiskaavan vesihuollon tilavaraukset, 2022, Lempäälän Vesi

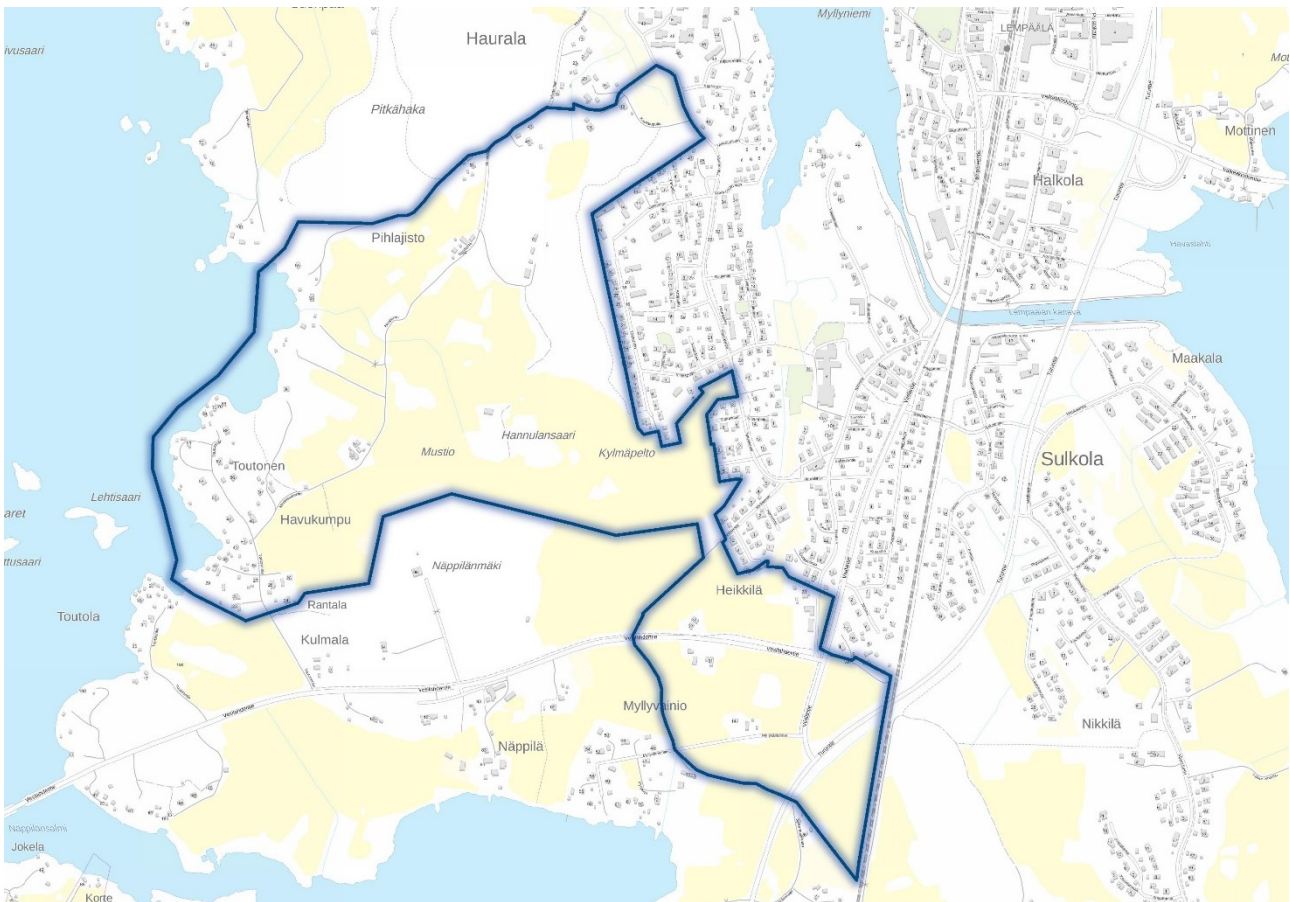
Muu tausta-aineisto

- Pirkanmaan ekologinen verkosto, Pirkanmaan liitto, Ramboll, 2014
- Tampereen kaupunkiseudun viherrakenne, Tampereen kaupunkiseutu, 2019
- Lempäälän kunnan valuma-alue selvitys ja hulevesien hallintasuunnitelma, Pöyry, 2019
- Lisäraiteiden aluevaraussuunnittelu rataosuudella Toijala-Tampere, Pirkanmaan liitto, Liikennevirasto, 2012
- Riihimäki-Tampere -rataosan tarveselvitys, Liikennevirasto, 2018
- Raideliikenteen melualueet, 2017, Väylävirasto

1. Tiivistelmä

1.1 Kaava-alueen sijainti

Osayleiskaava-alue sijaitsee Hauralan asuinalueen länsi- ja eteläpuolella noin 2 km päässä Lempäälän keskustasta. Alue on pääosin peltomaata. Alueen eteläosassa risteää Turuntie, Viialantie ja Vesilahdentie. Alueen koko on n. 150 hehtaaria.

Kuva 1. Osayleiskaava-alue rajattu sinisellä.

1.2 Kaavan tarkoitus ja tavoitteet

Kaavoituksen tavoitteena on vastata kasvaneeseen pientalotonttien kysyntään. Alueelle tavoitellaan monimuotoista ja laadukasta pientaloasumista rivi- ja luhtitaloista omakotitaloihin sekä niihin liittyviä virkistys-, liikenne- ja palvelualueita. Viihtyisälle pientaloalueelle muodostetaan laadukkaat ja yhtenäiset virkistysalueet ja -reitit, jotka liittyvät saumattomasti ympäröiviin reitteihin. Alueen suunnittelussa kiinnitetään myös erityistä huomiota siihen, että pystytään osoittamaan turvalliset ja houkuttelevat jalankulun ja pyöräilyn reitit alueen palveluiden suuntaan, Lempäälän keskustaan ja joukkoliikennepysäkeille.

Suunnittelualueelle sijoittuu Turuntien, Viialantien ja Vesilahdentien risteysalueet, joissa tutkitaan risteysjärjestelyiden kehittämistä sekä erilaisten palveluiden ja työpaikka-alueiden sijoittumista alueelle.

1.3 Kaavaprosessin keskeiset vaiheet

2. Lähtökohdat

2.1 Suunnittelutilanne

2.1.1 Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet (VAT)

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet täsmentävät mm. maankäyttö- ja rakennuslain yleistavoitteita ja kaavojen sisältövaatimuksia valtakunnallisesta näkökulmasta. Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet konkretisoidaan kaavoituksessa aina tapauskohtaisesti kunkin kaavan tehtävien mukaisesti ottamalla huomioon olosuhteet ja tarvittava yhteen sovittaminen muiden tavoitteiden kanssa.

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet käsittelevät seuraavia kokonaisuuksia:

- Toimivat yhdyskunnat ja kestävä liikkuminen

Edistetään koko maan monikeskuksista, verkottuvaa ja hyviin yhteyksiin perustuvaa aluerakennetta, ja tuetaan eri alueiden elinvoimaa ja vahvuuksien hyödyntämistä. Luodaan edellytykset elinkeino- ja yritystoiminnan kehittämiseksi sekä väestökehityksen edellyttämälle riittävälle ja monipuoliselle asuntotuotannolle. Luodaan edellytykset vähähiiliseen ja resurssitehokkaalle yhdyskuntakehitykselle, joka tukeutuu ensisijaisesti olemassa olevaan rakenteeseen. Suurilla kaupunkiseuduilla vahvistetaan yhdyskuntarakenteen eheyttä. Edistetään palvelujen, työpaikkojen ja vapaa-ajan alueiden hyvää saavutettavuutta eri väestöryhmien kannalta. Edistetään kävelyä, pyöräilyä ja joukkoliikennettä sekä viestintä-, liikkumis- ja kuljetuspalveluiden kehittämistä. Merkittävät uudet asuin-, työpaikka- ja palvelutoimintojen alueet sijoitetaan siten, että ne ovat joukkoliikenteen, kävelyn ja pyöräilyn kannalta hyvin saavutettavissa.

- Tehokas liikennejärjestelmä

Edistetään valtakunnallisen liikennejärjestelmän toimivuutta ja taloudellisuutta kehittämällä ensisijaisesti olemassa olevia liikenneyhteyksiä ja verkostoja sekä varmistamalla edellytykset eri liikennemuotojen ja -palvelujen yhteiskäyttöön perustuville matka- ja kuljetuskeijuille sekä tavara- ja henkilöliikenteen solmukohtien toimivuudelle. Turvataan kansainvälisesti ja valtakunnallisesti merkittävien liikenne- ja viestintäyhteyksien jatkuvuus ja kehittämismahdollisuudet sekä kansainvälisesti ja valtakunnallisesti merkittävien satamien, lentoasemien ja rajanylityspaikkojen kehittämismahdollisuudet.

- Terveellinen ja turvallinen elinympäristö

Varaudutaan sään ääri-ilmiöihin ja tulviin sekä ilmastonmuutoksen vaikutuksiin. Uusi rakentaminen sijoitetaan tulva-vaara-alueiden ulkopuolelle tai tulvariskien hallinta varmistetaan muutoin. Ehkäistään melusta, tärinästä ja huonosta ilmanlaadusta aiheutuvia ympäristö- ja terveyshaittoja. Haitallisia terveysvaikutuksia tai onnettomuusriskejä aiheuttavien toimintojen ja vaikutuksille herkempien toimintojen välille jätetään riittävän suuri etäisyys tai riskit hallitaan muulla tavoin. Suuronnettomuusvaaraa aiheuttavat laitokset, kemikaaliratapihat ja vaarallisten aineiden kuljetusten järjestelyratapihat sijoitetaan riittävän etäälle asuinalueista, yleisten toimintojen alueista ja luonnon kannalta herkistä alueista. Otetaan huomioon yhteiskunnan kokonaisturvallisuuden tarpeet, erityisesti maanpuolustuksen ja rajavalvonnan tarpeet ja turvataan niille riittävät alueelliset kehittämis- ja toimintamahdollisuudet.

- Elinvoimainen luonto- ja kulttuuriympäristö sekä luonnonvarat

Huolehditaan valtakunnallisesti arvokkaiden kulttuuriympäristöjen ja luonnonperinnön arvojen turvaamisesta. Edistetään luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaiden alueiden ja ekologisten yhteyksien säilymistä. Huolehditaan virkistyskäyttöön soveltuvien alueiden riittävydestä sekä viheralueverkoston jatkuvuudesta. Luodaan edellytykset bio- ja kiertotaloudelle sekä edistetään luonnonvarojen kestävää hyödyntämistä. Huolehditaan maa- ja metsätalouden kannalta merkittävien yhtenäisten viljely- ja metsäalueiden sekä saamelaiskulttuurin ja -elinkeinojen kannalta merkittävien alueiden säilymisestä.

- Uusiutumiskykyinen energiahuolto

Varaudutaan uusiutuvan energian tuotannon ja sen edellyttämien logististen ratkaisujen tarpeisiin. Tuulivoimalat sijoitetaan ensisijaisesti keskitetysti usean voimalan yksiköihin. Turvataan valtakunnallisen energiahuollon kannalta merkittävien voimajohtojen ja kaukokuljettamiseen tarvittavien kaasuputkien linjaukset ja niiden toteuttamismahdollisuudet. Voimajohtolinjauksissa hyödynnetään ensisijaisesti olemassa olevia johtokäytäviä.

2.1.2 Pirkanmaan maakuntakaava 2040

Pirkanmaalla on voimassa Pirkanmaan maakuntakaava 2040, jonka Pirkanmaan maakuntavaltuusto on hyväksynyt 27.3.2017. Maakuntakaava tuli voimaan kuulutuksella 8.6.2017.

Osayleiskaava-alue sijoittuu kasvutaajamien kehittämisvyöhykkeelle (kk6), jotka tulee turvata tulevaisuuden yhdyskuntarakenteen laajentumisalueeksi. Alueelle suuntautuvan asuin- ja työpaikkarakentamista on ensisijaisesti ohjattava taajama-alueille ja kyliin. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee erityisesti huomiota kiinnittää liikennejärjestelyihin, erityisesti joukkoliikenteen mahdollistavaan yhdyskuntarakenteeseen, infrastruktuuriin, palvelujen saavutettavuuteen, toimiviin virkistysalueisiin sekä luonto-, maisema- ja kulttuuriympäristöarvojen turvaamiseen.

Suurin osa alueesta on taajamatoimintojen aluetta (ruskea alue). Aluetta tulee suunnitella asumisen, palveluiden ja työpaikkojen sekoittuneena alueena.

Erityistä huomiota tulee kiinnittää yhdyskuntarakenteen eheyttämiseen. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on edistettävä julkisen liikenteen ja kaupallisten palveluiden saavutettavuutta joukkoliikenteen, kävelyn ja pyöräilyn avulla.

Suunnittelualue ulottuu tiivistettävään asemanseutumerkinnän reunaan. Alueen suunnittelussa ja toteutuksessa on pyrittävä raideliikennettä tukevaan tiiviiseen yhdyskuntarakenteeseen sekä laadukkaisiin kävely ja pyöräily yhteyksiin.

Alueen koillisnurkka kuuluu kaupunkiseudun keskusakselin kehittämisvyöhykkeeseen, mitä kehitetään hyvin saavutettavana ja monipuolisena yritystoiminnan, asumisen sekä kaupallisten ja julkisten palvelujen alueena.

Alueen länsireuna on maaseutualuetta, minne voidaan yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa osoittaa vaikutuksiltaan paikallisesti merkittävää maankäyttöä.

Alueen pohjoisosassa rajoittuu arkeologisen perinnön ydinalueeseen, millä on osoitettu maakunnallisesti merkittävät laajat yhtenäiset arkeologiset perinnön tihentymät. Alueen suunnittelussa on otettava huomioon kiinteät muinaisjäännekohteet, niiden suoja-alueet, maisemallinen sijainti ja mahdollinen liittyminen arvokkaisiin maisema-alueisiin.

Suunnittelualue rajautuu idästä merkittävästi parannettavaan päärataan, missä tulee varautua yhteensä neljään raiteeseen.

Seututiet 190 ja 301 sekä yhdystie 3024 ovat tärkeitä seutu- tai yhdysteitä.

Birgitan polun ulkoilureitti kulkee Viialantien varressa. Suunnittelussa on turvattava ulkoilureitin toteuttamisedellytykset osana maakunnallisesti ja seudullisesti toimivaa reitistöä.

Ulkoilureitin vierellä kulkee Lempäälä-Vesilahden-Akaa yhdysvesijohto.

Suunnittelualueen länsi- ja eteläpuolella on valtakunnallisesti ja maakunnallisesti arvokas Vesilahden kulttuurimaisema.

Maakuntakaavan yleismääräyksissä määrätään, että taajamien rakentamattomat ranta-alueet tulee säilyttää pääsääntöisesti rakentamattomina ja varata yksityiskohtaisemmassa kaavoituksessa yleiseen virkistyskäyttöön.

Kuva 2. Ote maakuntakaavasta. Kaava-alueen sijainti osoitettu punaisella.

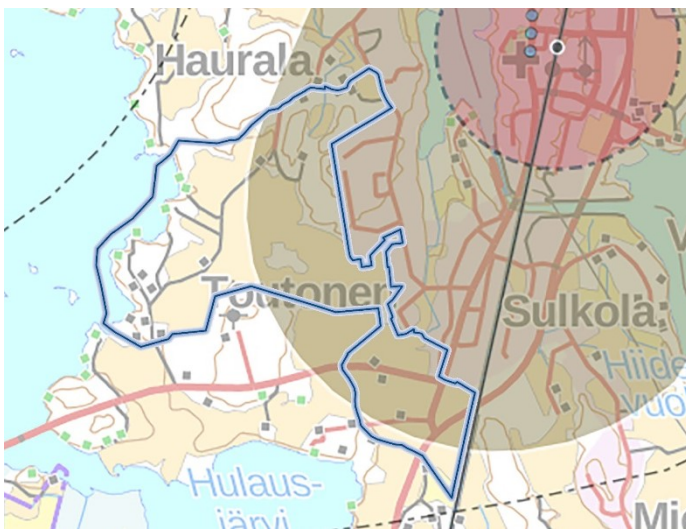
Lisätietoja: <https://maakuntakaava2040.pirkanmaa.fi/>

2.1.3 Tampereen kaupunkiseudun rakennesuunnitelma 2040

Seudun rakennesuunnitelma 2040 on hyväksytty kunnanvaltuustoissa vuoden 2015 alussa. Lempäälän kunta on sitoutunut seutuyhteistyöhön. Rakennesuunnitelma on kaupunkiseudun yhdyskuntarakenteen kehitystä pitkällä tähtäimellä ohjaava seudullinen suunnitelma.

Rakennesuunnitelmassa 2040 osayleiskaava-alue kuuluu lähes kokonaan Lempäälän keskustan ympärille osoitetun uuden/merkittävästi kehitettävän asuinaluerajauksen sisälle. Lempäälän keskustaa ympäröivää asuinaluetta kehitetään tiiviinä lähijunaan tukeutuvana alueena, jonka asukastavoite on 10 000 asukasta vuoteen 2040 mennessä.

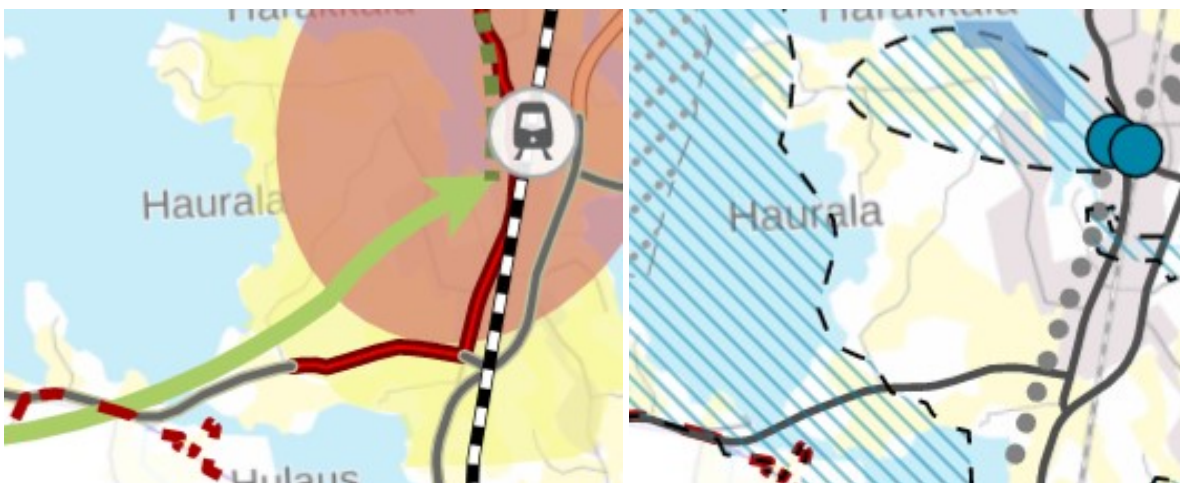
Lisätietoja: www.tampereenseutu.fi/tulevaisuus/rakennesuunnitelma-2040

Kuva 3. Ote Tampereen kaupunkiseudun rakennesuunnitelmasta 2040.

2.1.4 Lempäälän strateginen yleiskaava

Lempäälän strateginen yleiskaava on saanut lainvoiman 18.8.2021. Strategisessa yleiskaavan kartassa 1 alue on osoitettu osaksi kuntakeskustan helmen alueelle, jota tiivistetään ja kehitetään vireänä asumisen, palveluiden ja työpaikkojen keskittymänä. Osa Vesilahdentiestä ja Viialantiestä on osoitettu taajamarakenteen runko-yhteytenä, mikä toimii ensisijaisena joukkoliikenteen yhteytenä. Muut päätiet ovat yhteysliikenteen potentiaalisia kehittämislinjoja. Suunnittelualueen halki on osoitettu olemassa oleva tärkeä ekologinen yhteys, minkä säilyminen ja kehittäminen tulee turvata tarkemmassa suunnittelussa.

Kuvat 4 ja 5. Ote Lempäälän strategisesta yleiskaavan kartasta 1 ja 2.

Strategisen yleiskaavan kartassa 2 kulttuuriympäristön merkittävät arvoalueet rajautuvat suunnittelualueen kanssa pohjoisessa ja lännessä. Birgitan polku on osoitettu Viialantien ja Turuntien suuntaisesti. Polkuverkostoa tulee kehittää seudullisesti houkuttelevana reittinä ja sen jatkuvuus ja kulkemisen miellyttävyys tulee huomioida muussa suunnittelussa. Päätiät on osoitettu tärkeinä seutu- tai yhdysteinä tai pääkatuina. Lisätietoja: www.lempaala.fi/14002

2.1.5 Yleiskaavoitus

Suunnittelualueella on voimassa oikeusvaikutteinen Kuljun-Marjamäen-Moision-Keskustan osayleiskaava, jonka kunnanvaltuusto on hyväksynyt 23.10.1996 ja Pirkanmaan ympäristökeskus vahvistanut 17.12.2001.

Suurin osa alueesta on maa- ja metsätalousalueita (M-1 ja MT-1, vaalean ja keskivihreät alueet). Hauralan asuinalueen reunassa osa alueista on pientalovaltaista asuntoaluetta (AP, ruskea alue) ja osa lähivirkistysaluetta (VL, tumman vihreä alue). Alueen eteläosassa on palvelujen ja hallinnon alue (P, oranssi alue).

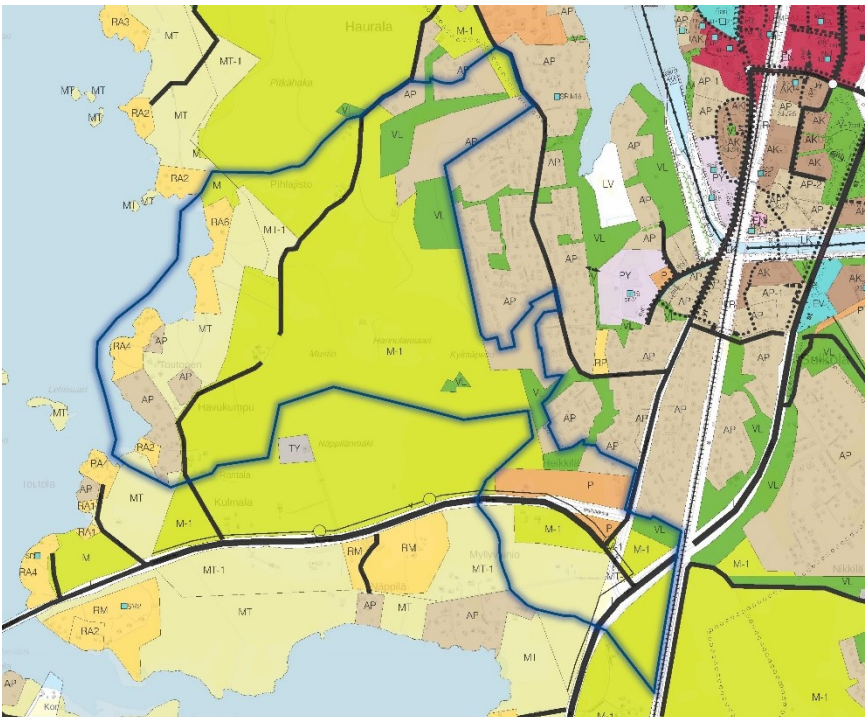
Vesilahdentien ja Turuntie on osoitettu seudullisiksi pääväyliksi, Viialantien alueelliseksi pääväyläksi ja aluetta reunustavat Hauralantie, Mustiontie ja Metsäsaarentie kokoojakaduiksi.

Alueen pohjoisosaan on osoitettu ohjeellinen ulkoilu- ja retkeilyreitti tai kevyen liikenteen yhteys.

Vesilahdentien ja Turuntien varteen on osoitettu päävesijohto.

Ranta-alueella on voimassa Lempäälän rantaosayleiskaava (1993, KHO 1994), missä on osoitettu rantarakentamisen alueet pientalovaltaisina alueina (AP, ruskea alue) tai loma-asuntoalueina (RA, keltainen alue). Rakentamisen ulkopuolellejäävät alueet ovat osoitettu maa- ja metsätalousvaltaisiksi alueiksi (M ja MT, vaalean ja keskivihreät alueet).

Lisätietoja: www.lempaala.fi/kaavayhdistelma

Kuva 6. Ote yleiskaavayhdistelmästä.

2.1.6 Asemakaavoitus

Alueen itäosaan sijoittuu muutama pieni virkistysalueeksi asemakaavoitettu alue ja eteläosan risteysalueet on asemakaavoitettu liikennealueeksi. Muuten aluetta ei ole asemakaavoitettu

2.1.7 Muut suunnitelmat

MAL-sopimus 2020–2023

Maankäytön, asumisen ja liikenteen sopimukset (MAL) ovat valtion ja Tampereen kaupunkiseudun kuntien välisiä yhteistyösopimuksia. MAL-sopimuksessa sovitaan kaupunkiseudun pitkäjänteisestä kehittämisestä ja rahoituksesta neljän vuoden ajaksi. Sisältö painottuu seudun yhteisten suunnitelmien toteutukseen (rakennesuunnitelma, asuntopoliittinen ohjelma ja liikennejärjestelmäsuunnitelma). Sopimuksessa on sitouduttu toteuttamaan seudulle 13 400 asuntoa, joista 80 prosenttia sijoittuu joukkoliikenne- ja keskustavyöhykkeille.

Lisätietoja: www.tampereenseutu.fi/tulevaisuus/mal-sopimus

Kuntastrategia

Lempäälän kunnan kuntastrategia 2030 painopisteiden mukaisesti maankäytön suunnittelulla edistetään mm. seuraavia asioita:

Kyllä. Asennetta ja aktiivisuutta.

Kasvavalla kaupunkiseudulla sijaitsevasta elinvoimaisesta Lempäälästä löytyy asuinpaikka jokaiselle asuinmuodosta riippumatta sekä yrityksille ja yhdistyksille monipuolisia toimitiloja. Kaavoitus on pitkäjänteistä, ja suunnitteluprosessit ovat sujuvia. Hyödynnämme sijainnin ja kulkuyhteyksien tuomat mahdollisuudet. Luomme edellytykset yritysten sijoittumiselle ja houkuttelemme osajia. Monipuolisia luontomatkailukohteita koskireiteistä Birgitan polun reitistöön kehitetään aktiivisesti.

Kyllä. Kestävää kasvua ja viihtyisyyttä.

Lempäälä kasvaa hallitusti. Ekologisesti kestävä kasvu löytää paikkansa ja täydentää nykyistä nauhataajamaa ja kyliä. Rakennamme viihtyisää asuinympäristöä. Elinvoimaiset kylät, omakotitaloalueet ja monipuoliset asuinmuodot ovat voimavaramme. Ymmärrämme lähiluonnon merkityksen. Lähiluonto ja vesistöt ovat kaikkien saavutettavissa ja lisäävät kuntalaisten hyvinvointia. Vahvistamme kestäviä työ- ja asiointiliikkumisen muotoja. Aktiivisiin liikkumismuotoihin perustuvia elämäntapoja vaihditetaan täydentämällä pyöräily- ja kävelyreittejä. Olemme kestävien ja rohkeiden ratkaisujen sekä kiertotalouden edelläkävijä. Energia- ja kiertotalousratkaisujen rinnalla vaalitaan Lempäälän luonnon monimuotoisuutta. Vahvistamme Hinku-kuntana kunnianhimoista ilmastotyötä ja otamme ilmastönäkökulmat huomioon päätöksenteossa.

Kyllä. Yhdessä tekemistä Suomen suurimmassa kyläyhteisössä.

Lempäälä huolehtii kaikista kuntalaisista yhteisvoimin. Palvelumme on iästä, taustasta, elämäntilanteesta ja taloudellisesta asemasta riippumatta yhdenvertaisesti saavutettavia.

Lisätietoja: www.lempaala.fi/kuntastrategia

Hiilineutraali Lempäälä 2030

Lempäälän kunta kuuluu Hiilineutraalit-kunnat-hankkeeseen ja on sitoutunut Hinku-tavoitteisiin eli vähentämään kasvihuonepäästöjään 80 %:lla vuoden 2007 päästöistä vuoteen 2030 mennessä. Yhdyskunnan palvelualue on tehnyt toimenpidekortit, jossa on määritelty tavoitteet, aikataulu ja seuranta. Tätä yleiskaavaa koskevia tavoitteita ovat

- ilmastovaikutusten arviointi kaavoituksessa
- uuden asutuksen sijoittuminen joukkoliikennereittien ja palveluiden läheisyyteen
- aluetehokkuuden nostaminen
- kävelyn ja pyöräilyn edistäminen kaavoituksella
- hulevesien käsittelyyn tarvittavien alueisen varaaminen kaavoituksessa

2.2 Yhdyskuntarakenne ja palvelut

2.2.1 Yhdyskuntarakenne ja väestö

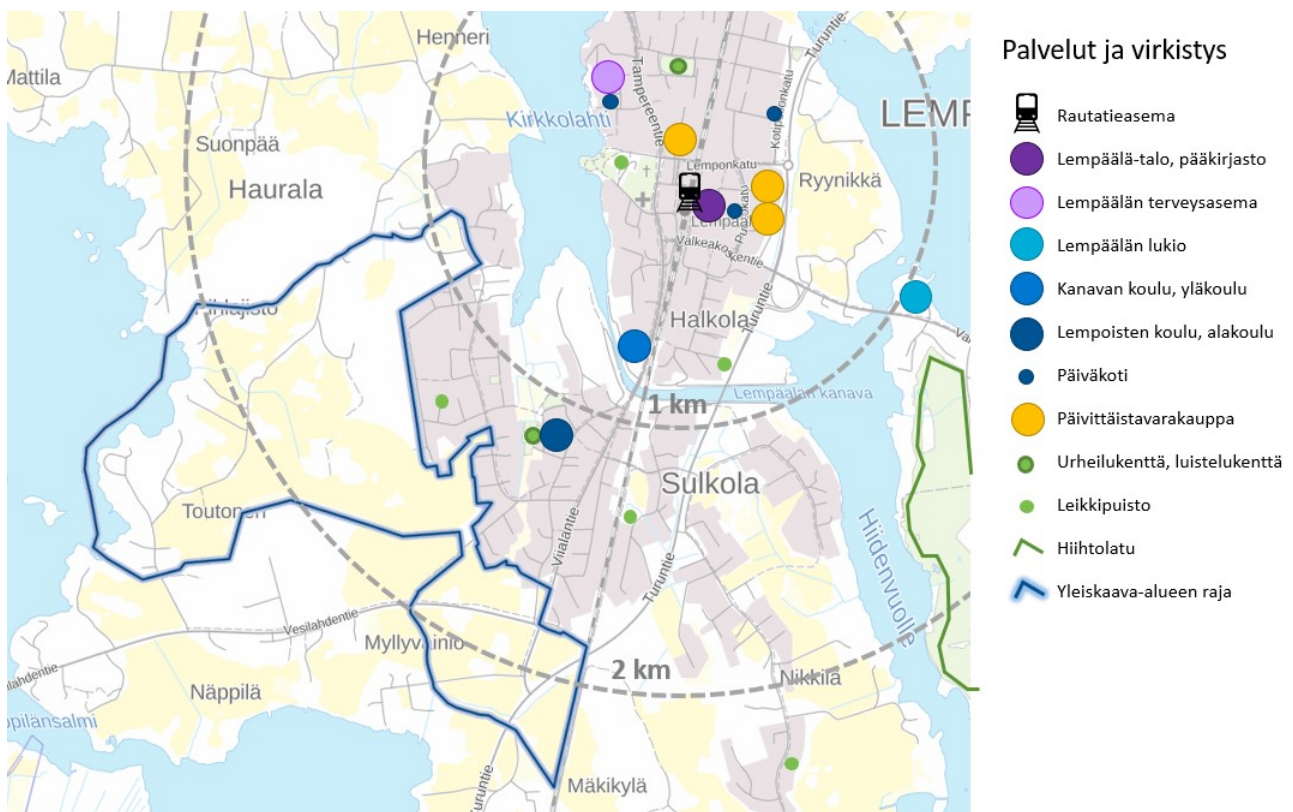
Yleiskaava-alue sijoittuu Lempäälän keskustan lounaispuolelle rajoittuen Hauralan taajamaan. Suunnittelualueetta halkoo etelässä Turuntie ja Vesilahdentie. Yleiskaava-alue on pääosin pelto- ja metsämaata. Alueen asutus on keskittynyt Toutosentien ympäristöön. Muualla alueella on hajanaisesti sijoittuvia yksittäisiä asuinrakennuksia. Yleiskaava-alueella asuu noin 70 asukasta. Toutosen rannoilla on yhdeksän loma-asuntoa. Taajaman läheisiä metsiä käytetään ahkerasti virkistykseen.

Suunnittelualueen vieressä on Hauralan rakennettu asuinalue. Hauralantien ympäristössä, välillä Hauralanpolku ja Mirttisentie asuu noin 680 asukasta (helmikuu 2019)

Asukasmäärä eri ikäryhmissä		
0–6	8,5 %	58
7–13	10,0 %	68
14–16	3,4 %	23
17–19	4,9 %	33
20–65	55,4 %	376
66+	17,8 %	121
Yhteensä	100 %	679

2.2.2 Palvelut

Suunnittelualueetta lähinnä olevaan Lempoisten alakouluun on matkaa lähimmillään 250 metriä ja kauimmillaan 1,5 km. Päiväkoti, terveysasema, kirjasto, perhetupa, nuorisopalvelut sekä kaupalliset palvelut sijaitsevat Lempäälän keskustassa, minne on matkaa n. 2-2,5 km.

Kuva 7. Palveluiden ja virkistysalueiden sijoittuminen.

2.2.3 Elinkeino ja työssäkäynti

Alueella on harjoitettu maa- ja metsätaloutta. Tämän lisäksi alueella toimii muutama pieni yritys. Suunnittelualueelta yleisesti käydään töissä alueen ulkopuolella, jopa Tampereella asti.

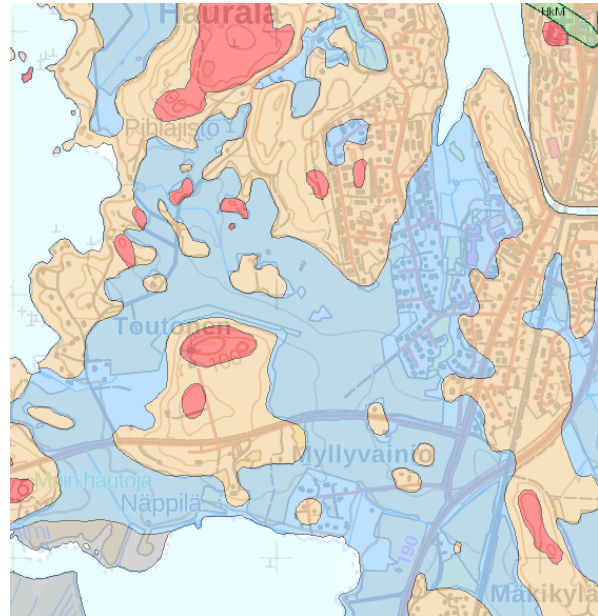
2.3 Luonnonympäristö

2.3.1 Maa- ja kallioperä

Alueen kallioperä on kokonaisuudessaan metamorfoitunutta kivilajia biotiittiparagneissia.

Maaperältään alueen pellot ovat savimaalla, jota ympäröivät moreeni ja kalliokumpareet. Ympäristön korkeimmat mäet ovat kallioisia.

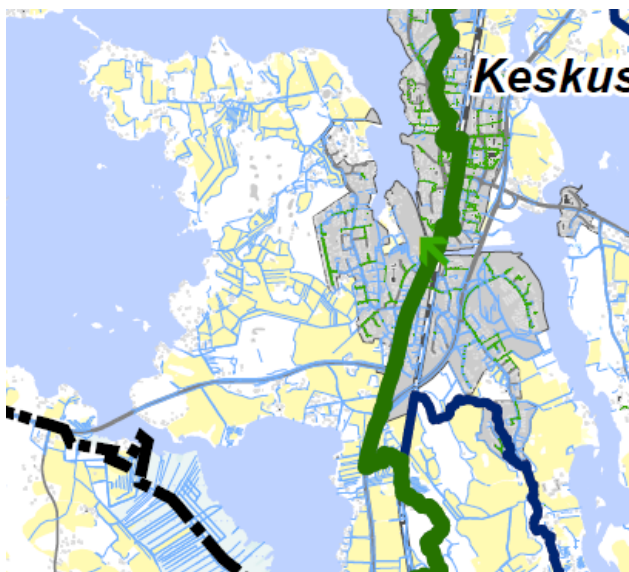
Kuva 8. Maaperäkartta. Ote Geologian tutkimuskeskuksen maaperäkartasta, 6/2021.

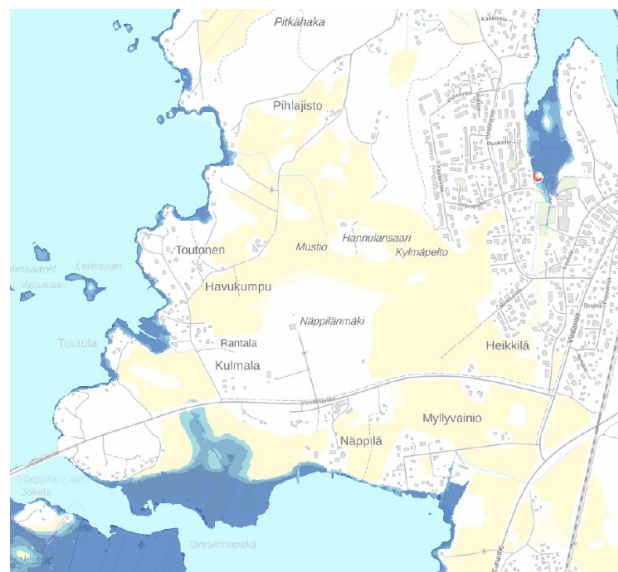
2.3.2 Pohja- ja pintavedet

Suunnittelualue ei ole pohjavesialuetta.

Lempäälä sijaitsee Kokemäejoen vesistöalueella ja sen halki virtaa eräs Kokemäenjoen vesistön suurimmista reittivesistöistä, Vanajavesi-Pyhäjärven vesistö. Yleiskaava-alue kuuluu pääasiassa valuma-alueeseen, jonka vedet laskevat Kirkkojärveen, Toutoseen ja Hulaukseen. Radan ja Viialantien ja Turuntien välisen alueen vedet laskevat idän suuntaan Hiidenvuolteelle. Tulvariskiä on alavimmilla rannoilla, mutta näille alueille ei sijoitu asuinrakennuksia.

Kuva 9. Ote valuma-aluekartasta, Lempäälän hulevesien hallintasuunnitelma, 2019.

Kuva 10. Pyhäjärven tulvakartta, erikoisskenaario, Tulvakeskus, Tulvakarttapalvelu, 10/2021

2.3.3 Maisema

Maisemamaakuntajaossa Lempäälä kuuluu Keski-Hämeen viljely- ja järvisetuun, jota luonnehtivat vesistöt ja kumpuilevat viljelymaat sekä pitkittäisharjut. Yleiskaava-alueen pellot ovat varsin tasaisia ja niitä ympäröivät moreeni- ja kalliomäet. Vesistön läheisyyttä ei näe suunnittelualueelta, sillä ranta-alueet ovat rakennettuja ja puustoisia. Alueen länsipuolinen Toutosen vesistö kuuluu Vesilahden kulttuurimaisemaan.

Yleiskaava-alue on suhteellisen tasaista. Suurimmat korkeusvaihtelut ovat alueen pohjoisosassa, missä on myös alueen korkein kohta 105 m merenpinnan yläpuolella. Alueen matalimmat kohdat 84 m merenpinnan yläpuolella sijoittuvat rantaa lähimmille alueille kaava-alueen etelä- ja länsirajalla.

Suunnittelualueen keski- ja eteläosan maisema on peltoaukeata, mitä rytmittävät peltosaarekkeet. Peltoaluetta rajaavat viereinen asutus, metsäiset alueet sekä korkeammat mäet. Kaava-alueen ranta-alue on metsäinen leveältä vyöhykkeeltä ja siksi vesistö näkymiä ei pääse syntymään. Suunnittelualueen ulkopuolella Vesilahdentieltä aukeaa yhdestä kohtaa kapea vesistönäkymä.

Yleiskaava-alueen lounaispuolella on valtakunnallisesti arvokas maisema-alue Vesilahden kulttuurimaisema sekä valtakunnallisesti arvokkaaksi esitetty ja/tai maakunnallisesti arvokas maisema-alue, Vesilahden kulttuurimaisema. Maisema-alueiden suuntaan alueelta ei synny näkymiä, sillä oleva asutus ja puusto estävät ne.

Kuva 11. Pohjoisosan peltomaisema.

Maisemarakenne

- Avoin pelto
- Maisematilaa rajaava mäki
- Metsäsaareke
- Maisemaa rajaava metsän reuna
- Maisemassa näkyvä asutus
- Tärkeä näkymä
- Valtakunnallisesti arvokas maisema-alue
- Valtakunnallisesti arvokkaaksi esitetty ja/tai maakunnallisesti arvokas maisema-alue

Kuva 12. Maisemarakenne. Suunnittelualue osoitettu valkoisella viivalla.

2.3.4 Luonnonympäristö

Laajat peltoalueet kattavat merkittävän osan suunnittelualueesta. Alueen metsäala on lähes kokonaan varttuvaa tai varttunutta, kuusi- ja mäntyvaltaista mustikkatyypin tuoreen kankaan, metsätalousmetsää. Männyn ja kuusen seassa esiintyy paikoitellen haapaa ja hieskoivua. Alikasvoksena esiintyy pihlajaa.

Alueen Vesilahdentien pohjoispuolisille alueille on laadittu luontoselvitys vuonna 2020 (FCG). Selvityksen perusteella alueelle ei sijoitu luonnonsuojelu-, metsä- tai vesilain mukaisia suojeltavia luontotyyppisiä, uhanalaisia tai erityisen arvokkaita luontotyyppisiä, huomionarvoisen lajiston esiintymisalueita tai muita luontokohteita, jotka pitäisi erityisesti huomioida alueen maankäyttöä suunniteltaessa. Luontoselvitys laaditaan rannan osalle kaavaehdotusvaiheessa.

Hauralan niemelle laadittiin liito-oravaselvitys vuonna 2020 (Lumotron). Selvityksen perusteella alueella ei sijaitse liito-oravan lisääntymis- tai levähdyspaikkoja, jotka tulisi luonnonsuojelulain mukaisesti säästää.

Toutosen ranta-alueelle laadittiin luontoselvityksen laajennus vuonna 2022 (FCG). Ranta-alueen metsät edustavat mosaiikkimaisesti tuoreen (MT) ja lehtomaisen kankaan (OMT) kasvupaikkatyyppisiä. Alueen puusto vaihtelee iältään nuorista taimikoista noin 50-60 vuotiaisiin kasvatusmetsiin. Rantoja kiertää vaihtelevan levyinen luhtavyöhykeä, mutta paikoin esiintyy myös karuhkoja ja kasvillisuudeltaan niukkoja moreenimaiden kivikorantoja. Selvitysalueelle tai sen läheisyyteen ei sijoitu Natura 2000 -ohjelman kohteita, luonnonsuojelualueita, suojeluohjelmien kohteita, Metsäkeskuksen rajaamia erityisen tärkeitä elinympäristöjä tai Kemera-ympäristökohteita, valtakunnallisesti arvokkaita moreenimuodostumia, kivikoita tai tuuli- ja rantakerrostumia eikä arvokkaita kallioalueita (Syke 2022, Metsäkeskus 2022). Maastoseelvitysten perusteella alueelta on rajattu vaatimaton ja pienialainen kangasketo Metsäsaarentien varrella olevassa metsäsaarekkeessa. Alueella kasvaa silmällä pidettävää kissankäpäpää. Kohde arvoitettu luokkaan 4: Muut huomion arvoiset kohteet, jotka tukevat monimuotoisuutta ja on paikallisesti tärkeä.

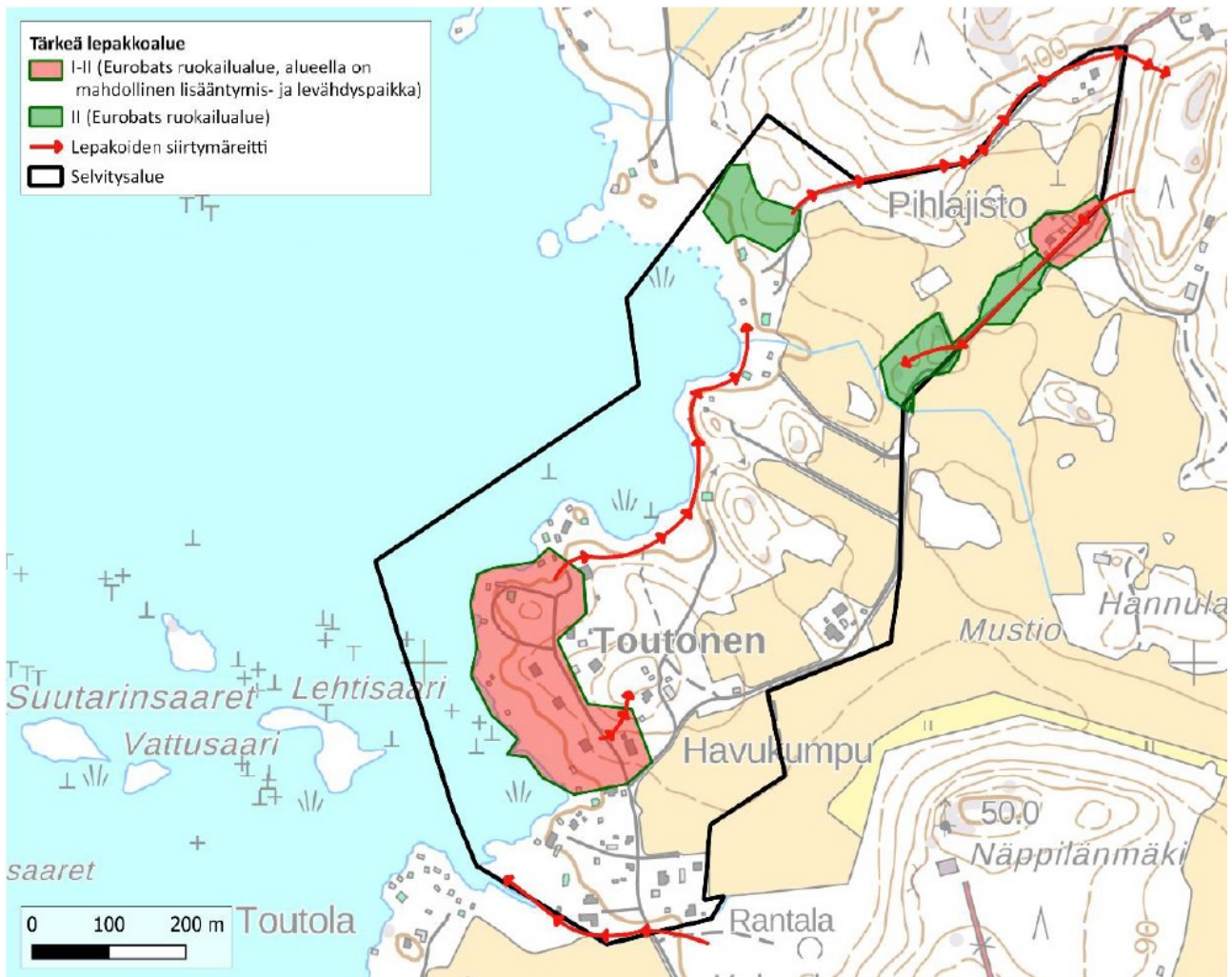

Kuva 13. Kangaskedon sijainti vihreällä ja punaisella kissankäpäpään esiintymispaikat.

Alueella ei havaittu viitasammakoita eikä viitasammakoiden lisääntymis- ja levähdyspaikkoja.

Toutosen ranta-alueella on kelluslehtistä kasvillisuutta, joka luo alueelle luontodirektiivin liitteen IV(a) lumelampikorennonlelle soveltuvaa elinympäristöä. Kartoituksessa alueella ei kuitenkaan havaittu kyseistä lajia tai muitakaan luontodirektiivin korentoja.

Suunnittelualueella esiintyy Suomessa yleisinä tavattavia lepakkolajeja: pohjanlepakkoa, vesisiippaa sekä viiksi- ja /tai isoviiksisiippaa. Pohjanlepakkoa esiintyy alueella melko vähälukuisena. Niitä havaittiin ruokailemassa alueen teiden sekä pienten aukeiden laiteilla. Vesisiippoja ruokailee lähes koko selvitysalueella melko runsaana ja etenkin rantametsät ovat lajin suosimia alueita. Viiksisippoista tehtiin alueelta vain vähän havainnot ja havainnot painoutuivat selvitysalueen luoteiskulmauksen metsäalueelle. Maastokartoituksessa ei tehty suorita havainnot lepakoiden lisääntymis- ja levähdyspaikoista, mutta niihin viittaavaa parveilua havaittiin kahdella alueella. Lepakoiden väliaikaisia päivälepopaikkoja voi tyypillisesti sioittua alueen rakennuksiin, puiden koloihin ja kaarnan rakoihin. Lepakoiden lisääntymis- ja levähdyspaikat ovat lain suojaamia arvoluoka 1 kohteita. Mikäli todetuille mahdollisille lisääntymis- ja levähdyspaikoille osoitetaan sellaista muuttuvaa maankäyttöä, joka edellyttää alueella olevien rakennusten purkamista, suositellaan rakennusten tarkempaa inventointia. Lepakoiden käyttämät kulkuyhteydet eli ns. siirtymäreitit suositellaan säilytettäväksi puustoisina, eikä niitä tulisi valaista liikaa. Jos siirtymäreitti katkaistaan, tulisi toteuttaa korvaava reitti. Lepakoiden ruokalualueet on arvoitettu luokkaan 3: Monimuotoisuutta turvaavat tai tukevat kohteet, lepakoille tärkeä alue.

Kuva 14. Lepakkoalueet ja lepakoiden siirtymäreitit.

Pesimälinnusto koostuu pääasiassa alueellisesti tavanomaisista ja yleisistä lajeista. Selvitysalueen ulkopuolelle sijoittuvan Lehtisaaren sekä Toutosen rannan väliin jäävillä kareilla ja luodoilla pesii jonkin verran lokkilintuja. Alueen pesimälajistoon kuuluvat ainakin kalalokki ja kalatiira (lintudirektiivi I). Kalatiirujen pesimäluodot on arvioitu luokkaan 3: Monimuotoisuutta turvaavat tai tukevat kohteet, lintudirektiivin liitteen I lajille tärkeä alue.

Alueelle ei arvioida olevan merkittäviä elinympäristöjä muille luontodirektiivin liitteen IV(a) tai uhanalaisille lajeille.

Alueella tehtiin havaintoja vieraslajikasvien tai puutarhakarkulaisten esiintymisestä kasvillisuuskartoituksen yhteydessä. Alueen rantaluhdilla esiintyy yleisenä vieraslajina isosorsimoa. Paikoin alueella esiintyy haitalliseksi vieraslajiksi luokiteltua jättipalsamia. Selvitysalueen etelärajalla, pellon pientareella esiintyy runsaana vanhoihin maatiaisperennoihin lukeutuvaa illakkoa.

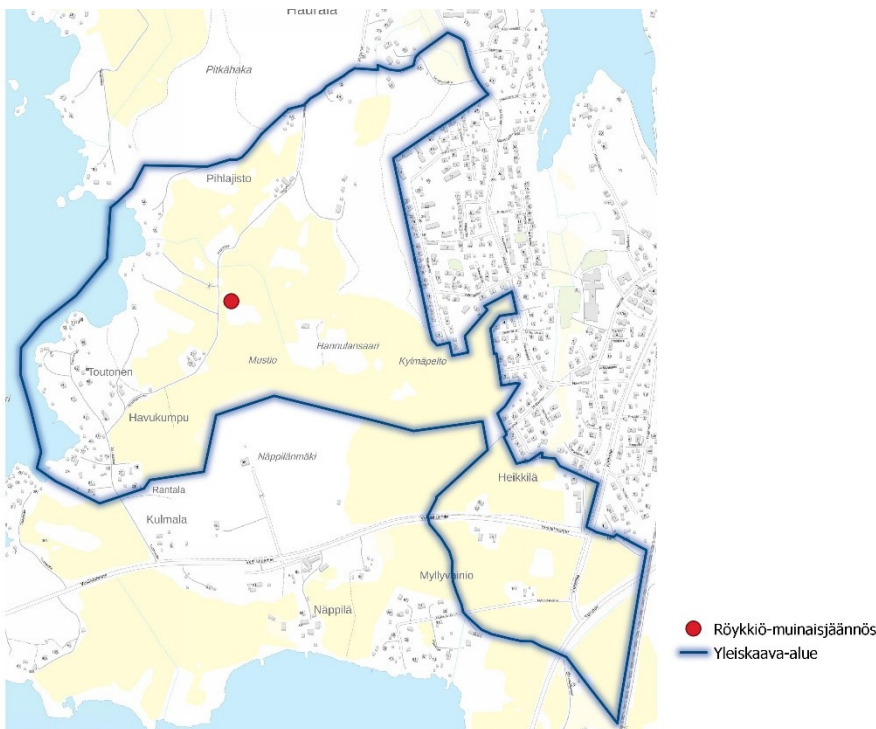
Luonto- ja liito-oravaselvitykset ovat kaava-aineiston liitteenä.

2.4 Rakennettu kulttuuriympäristö ja kulttuuriperintö

2.4.1 Arkeologia

Koko yleiskaava-alueelle on laadittu arkeologinen inventointi elo-marraskuussa 2021. Inventoinnin mukaan alueelta on löytynyt yksi muinaisjäännös:

- **Mustio** (kiinteä muinaisjäännös, ajoittamaton, kivirakenteet röykkiöt, tunnus 1000043563)
Inventoijien tulkinta kohteesta on avoin: mahdollisesti pellonraivausröykkiö hyvinkin myöhäiseltä ajalta, mutta toisaalta röykkiö muistuttaa suuresti lähialueelta tunnettuja rautakautisia hautaröykkiöitä.

Kuva 15. Arkeologisen inventoinnin alustava tulokset.

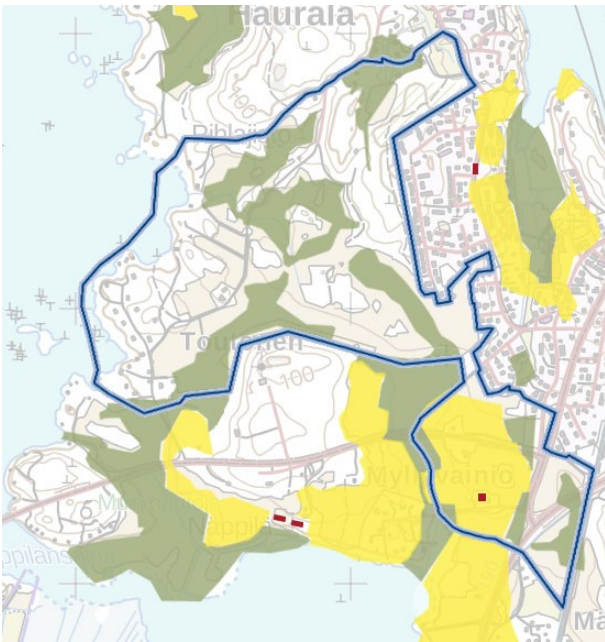
2.4.2 Rakennettu kulttuuriympäristö

Suunnittelualueen pohjoispuolelle sijoittuu Lempäälän vanhin kylä, Haurala, kivikautisine asuinpaikkoineen sekä länsipuolelle Päivääniemen laaja rautakautinen kalmisto, jotka molemmat kertovat alueen hyvin pitkästä asutushistoriasta. Yleiskaava-alueella on ollut 1700-luvulla niittyjä, jotka näkyvät isojakokartassa. Pitäjänkartasta 1800-luvun puolivälistä erottuvat niittyjen lisäksi muutamat peltoalueet alueen eteläosassa Myllyvainion alueella. Pelloalueet ovat tästä kasvaneet ja olleet suurimmillaan 1900-luvun vaihteesta 1950-luvulle, mikä on nähtävissä 1900-luvun alun senaatinkartoissa ja 1950-luvun peruskartoista. Tämän jälkeen peltoja on jäänyt uuden asutuksen ja rantojen loma-asutuksen alle ja jotain pellon osia on metsitetty.

Hauralan eteläosan vanhimmat rakennuspaikat ovat sijainneet alueen eteläosassa Näppilän ja Myllyvainion alueilla, minne sijoittuvat myös alueen vanhimmat peltoalueet. Myllyvainion alueelle on muodostunut pieni asutusrypäs, minkä kehittyminen on alkanut 1940-luvulla ja jatkunut nykypäiviin saakka. Nykyisen Hauralan tien ympäristössä on ollut muutamia vanhoja rakennuspaikkoja sekä vanhoja pelto- ja niittyalueita, mitkä ovat pääosin jääneet 1960-luvulta alkaneen kehityksen alle. Suurin muutos tapahtui 1970 ja 1980-luvuilla, jolloin alueelle kaavoitettiin omakoti- ja rivitalotontteja.

Toutosentien ympäristössä on ollut ainakin yksi rakennuspaikka 1900-luvun alussa. Alueelle on sotien jälkeen muodostunut useampi rantahuvila sekä jälleenrakennuskauden pihapiirejä. Asutus sekä loma-asutus on alueelle lisääntynyt 1950-luvun jälkeen nykypäiviin asti ja tällä hetkellä Toutosen alue varsin tiiviisti rakennettu.

Tarkempi kuvaus vanhemmasta rakennuskannasta on selostuksen liitteessä 3.

Kuva 16. Pitäjänkartan pelto- ja niittyalueet (1840)

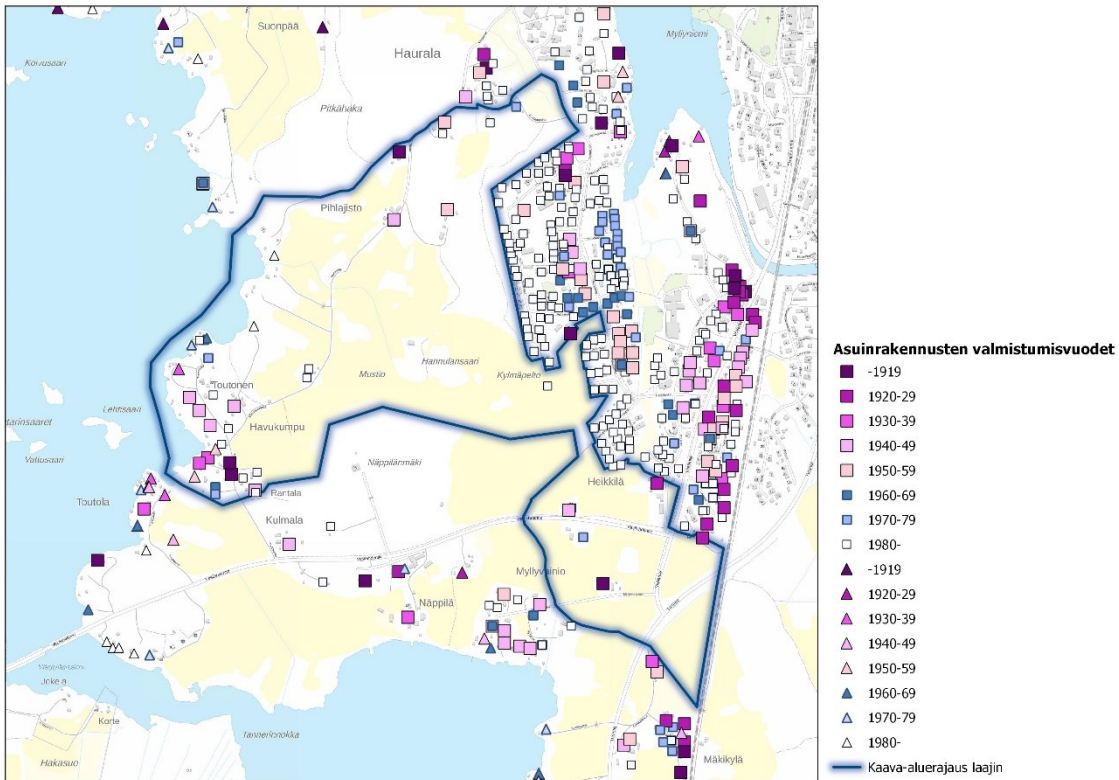
Kuva 17. Otteet Senaatin kartastosta (1909, 1912).

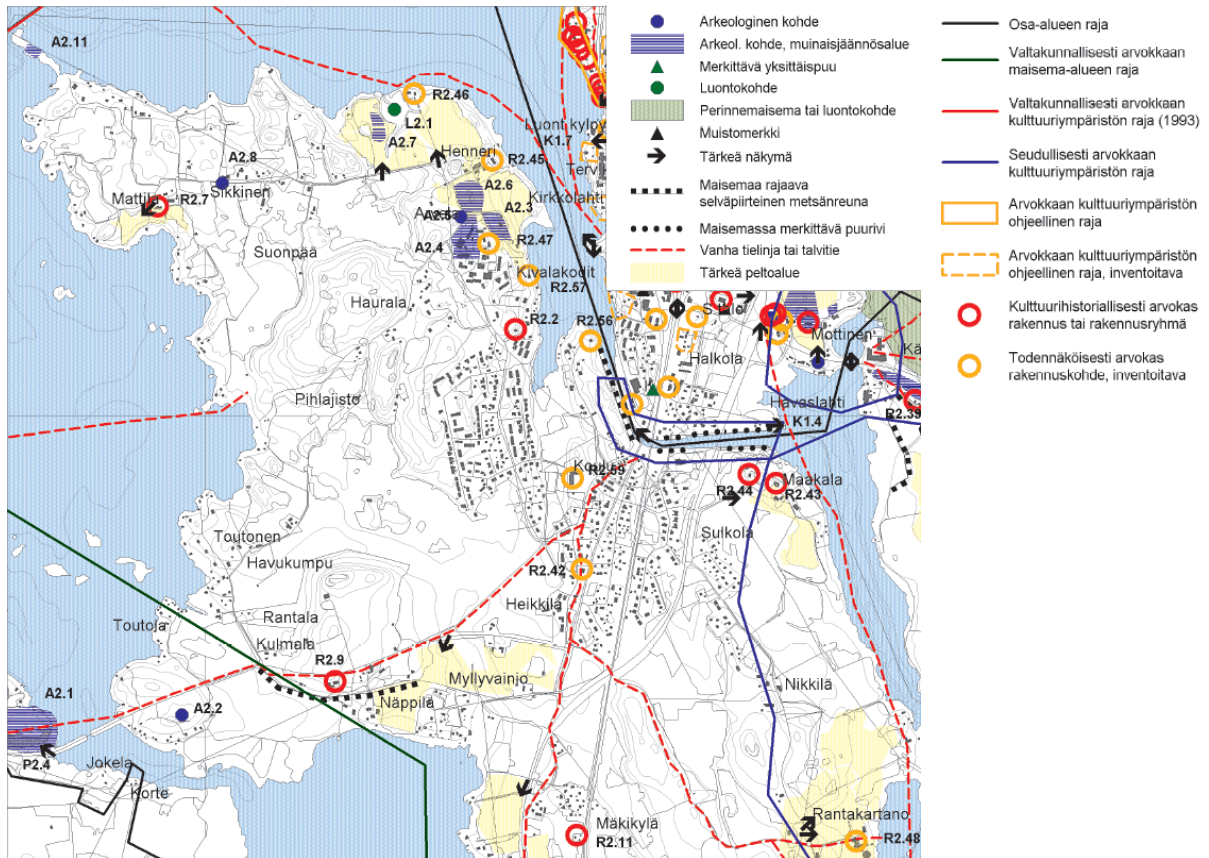
Kuva 18. Otteet peruskartoista (pohj. 1954, etelä 1959).

Kuva 19. Ote maastokartasta (2022)

Kuva 20. Yleiskaava-alueen rakennuskannan valmistumisvuodet.

Kuva 21. Teiden varsilla ja vesireiteillä, Lempäälän kulttuuriympäristöohjelma, 2006, Eija Teivas.

Paikallisesti merkittäviksi alueiksi ja kohteiksi voidaan mainita Toutosen rannalle sijoittuva neljän rakennuksen rivistö, minkä rakennuskanta edustaa 1930-40 -lukua sekä alueen vanhinta rakennuskantaa edustavat rakennukset alueen eteläosassa Myllyvainiontien varrella.

Suunnittelualueelle ei sijoitu valtakunnallisesti tai maakunnallisesti arvokkaita kulttuuriympäristöjä tai -kohteita. Myöskään Lempäälän kulttuuriympäristöohjelmassa ei ole osoitettu kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennuksia tai rakennusryhmiä suunnittelualueelle. Vesilahdelle vienyt vanha tielinja on kulkenut Mirttisentien kautta peltoaukean yli lähelle nykyistä tielinjausta.

Toutosen rannan rakennukset

Toutosen rannalla sijaitsee Piippo Oy:n perustaneen Matti Piipon veljesten 1940-luvulla rakennuttamat kolme asuinrakennusta. Näiden pohjoispuolella on 1930-luvun vapaa-ajan asunto kauniilla niemenrantatontilla. Rakennukset muodostavat 1930-40-luvuilla rakentuneen kokonaisuuden, millä on asutushistoriallista arvoa.

Kuvat 22, 23 ja 24: Vasemalta lähtien Männikön, Anjalan ja Toutosnoka asuinrakennukset.

Myllyvainiontien varren rakennukset

Pihapiirit ja rakennukset sijoittuva moreeniseen saarekkeeseen pellon keskelle metsäsaarekkeeseen. Asuinrakennukset ovat rakentuneet 1890 ja 1900-luvuilla. Alueen arvot liittyvät asutushistoriaan.

Kuva 25 ja 26. Vasemmassa kuvassa Kauniston päärakennus ja oikeassa Lietsalan.

Muuten rakennuskanta on tavanomaista tai sen arvot ovat menetetty tehtyjen muutos- ja korjaustöiden seurauksena. Alueelle ei sijoitu merkittäviä kulttuuriympäristön kohteita tai alueita.

2.5 Virkistys

Viialantietä ja Turuntietä pitkin kulkee maakunnallisesti merkittävä Birgitan polku retkeilyreitistö.

Suunnittelualueen metsäisiä alueita käytetään paljon virkistysalueina. Talvisin Hauralan peltoalueelle on tehty koululaisille latu-ura.

2.6 Liikenne

Suunnittelualueen teitä ovat seututie 190 (Turuntie), seututie 301 (Vesilahdentie/Viialantie) ja yhdystie 3024 (Viialantien). Yleiskaavan alueelle sijoittuu seututeiden 190 ja 301 liittymäalue.

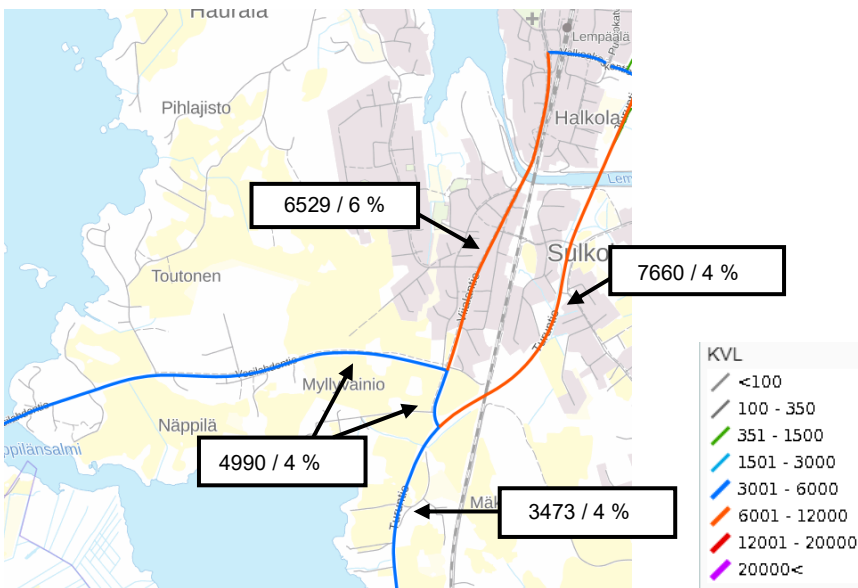
Muuten yleiskaava-alueen väylät ovat pääosin yksityisteitä. Hauralan nykyisellä asemakaavoitetulla alueella väylät ovat kunnan katuja.

Turuntie ja Viialantie toimivat erikoiskuljetusreitteinä.

Kuva 27. Väylien toiminnallinen luokitus, Väyläviraston karttapalvelu 10/2021

Suunnittelualueen kohdalla ja läheisyydessä maanteilla nopeusrajoitukset ovat 60-80 km/h, yksityisteillä ja katualueilla 30-50 km/h.

Kuva 28. Keskimääräinen vuorokausiliikenne 2020 / raskaiden ajoneuvojen osuus, Väyläviraston karttapalvelu 10/2021

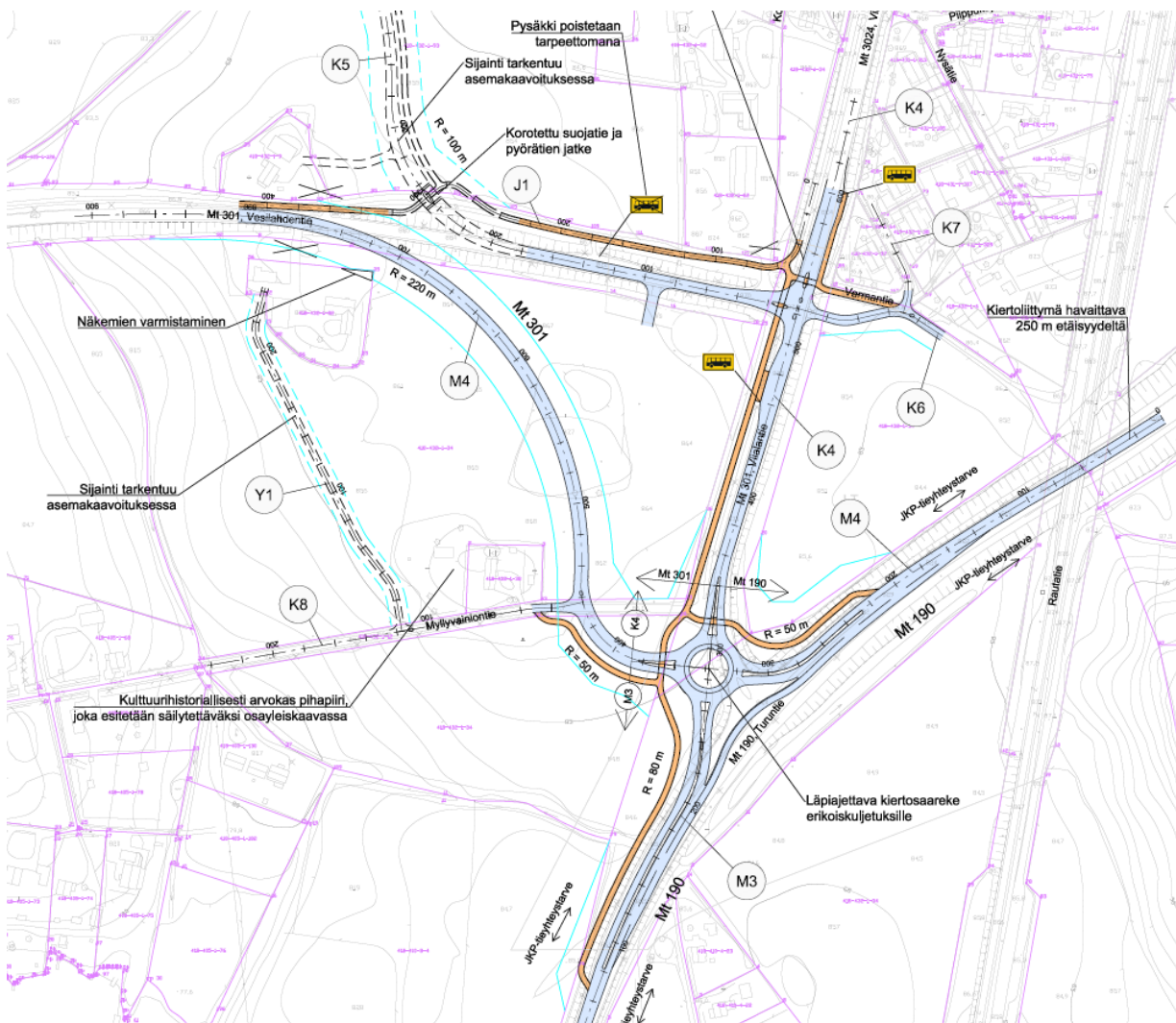
Hauralan eteläosan liikennejärjestelyt, aluevaraussuunnitelma

Hauralan eteläosan liikennejärjestelyistä laadittiin suunnitelma yhteistyössä Pirkanmaan ELY-keskuksen liikennepuolen kanssa. Aluevaraussuunnitelmassa tutkittiin ja selvitettiin liikenneratkaisut ja niiden tilapatarpeet tarkoituksen mukaisen liikenteen toimivuuden ja turvallisuuden varmistamiseksi kahdessa ennusteskennäriössä

1. vaihe: Hauralan eteläosan uuden maankäytön katuliittymä tulee Vesilahdentielle
2. vaihe: Vesilahdentien kääntäminen pääsuunnaksi Vesilahdentien ja Viialantien liittymässä sekä vaiheessa 1 rakennetun Hauralan eteläosan katuliittymän siirto Viialantielle

Vaiheista laadittiin erilaisia vaihtoehtoisia suunnitelmia, joista työn ohjausryhmä valitsi seuraavat jatkosuunniteluun:

1. vaihe: Uusi katuliittymä Vesilahdentielle toteutetaan kolmihaaraliittymänä siten, että seututien suuntaisen risteävän jalankulku- ja pyörätien ylitysturvallisuus varmistetaan. Kokoojakadun sijainti tarkentuu asemakaavoituksessa. Varmantien liittymähaara siirretään Vesilahdentien kohdalle.
2. vaihe: Turuntien, Vesilahdentien ja Viialantien kiertoliittymä, mikä toimii rauhoittavana porttina taajaan saavuttaessa. Liittymän toimivuus ja erityisesti Vesilahden ja Tampereen välisen liikenteen sujuvuus paranee. Myllyvainiontie liitetään tasoliittymällä Vesilahdentiehen.

Kuva 29. Ote vaiheen 2 suunnitelmakartasta.

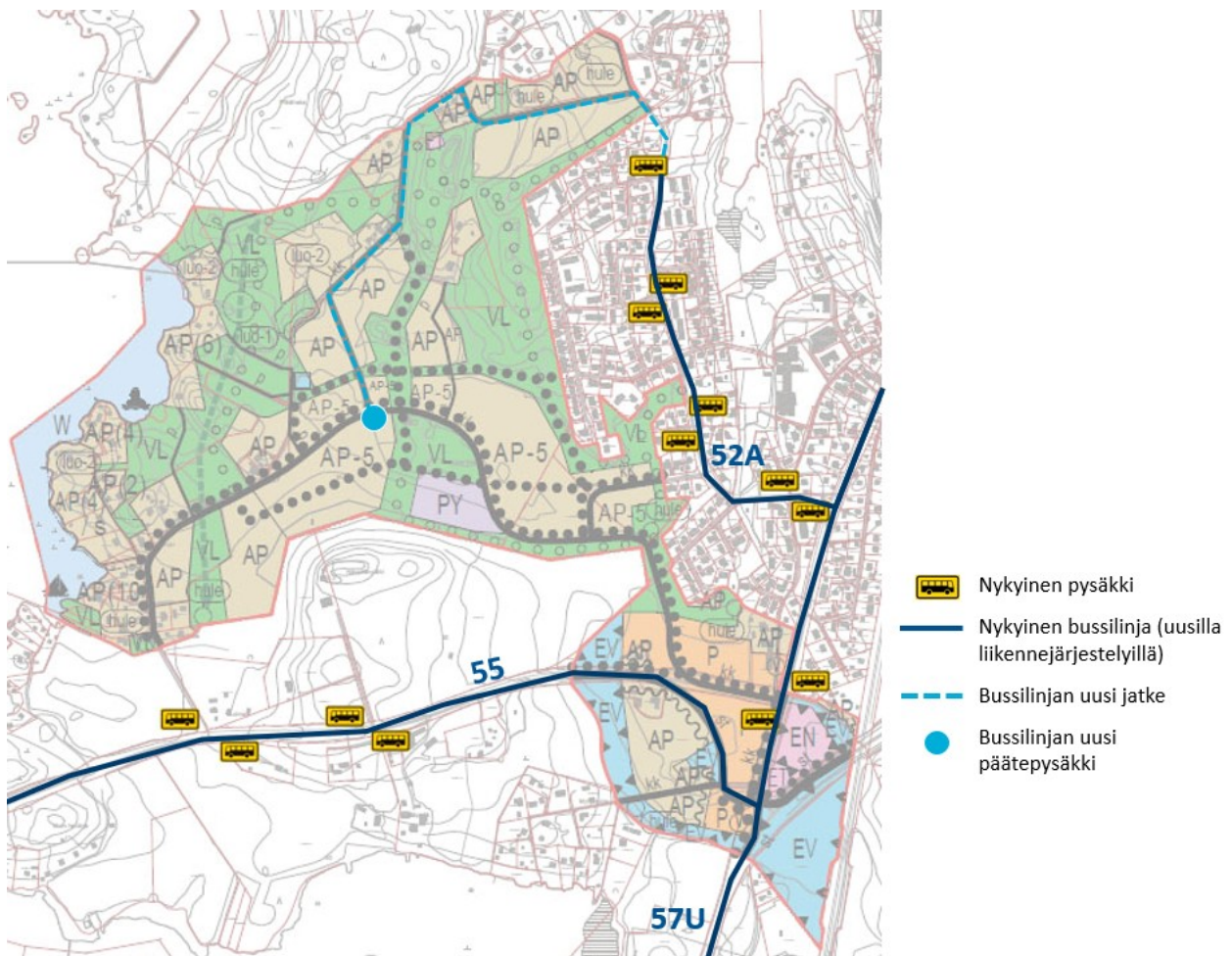
Aluevaraussuunnitelman kartat ja raportti ovat kaava-aineiston liitteenä.

Joukkoliikenne

Suunnittelualueen läpi tai läheisyydessä liikennöi kolme linjaa (09/2022)

- välillä Viialantie-Vesilahdentie liikennöi linja 55 (arkisin n. tunnin välein/suunta)
- Viialantieltä Turuntielle liikennöi linja 57U (3-4 vuoroa arkisin/suunta)
- Viialantie-Hauralantie liikennöi linja 52A (arkisin 13 vuoroa/suunta)

Yhdessä Tampereen seudun joukkoliikenteen suunnittelijoiden kanssa pidettiin työpalaveri 31.5.2022 yleiskaava-alueen tulevista bussireiteistä. Palaverissa pohdittiin erilaisia ratkaisuja ja tämänhetkisen tiedon valossa parhaimmaksi todettiin ratkaisu, missä nykyistä Hauralan bussilinjaa jatketaan pohjosen kautta uusia kokoojakatuja pitkin uudelle asuinalueelle, minne sijoittuisi bussilinjan uusi päätepysäkki. Näin saamme koko yleiskaava-alueen uudet asuinalueet n. 500 metrin etäisyydelle bussilinjasta.

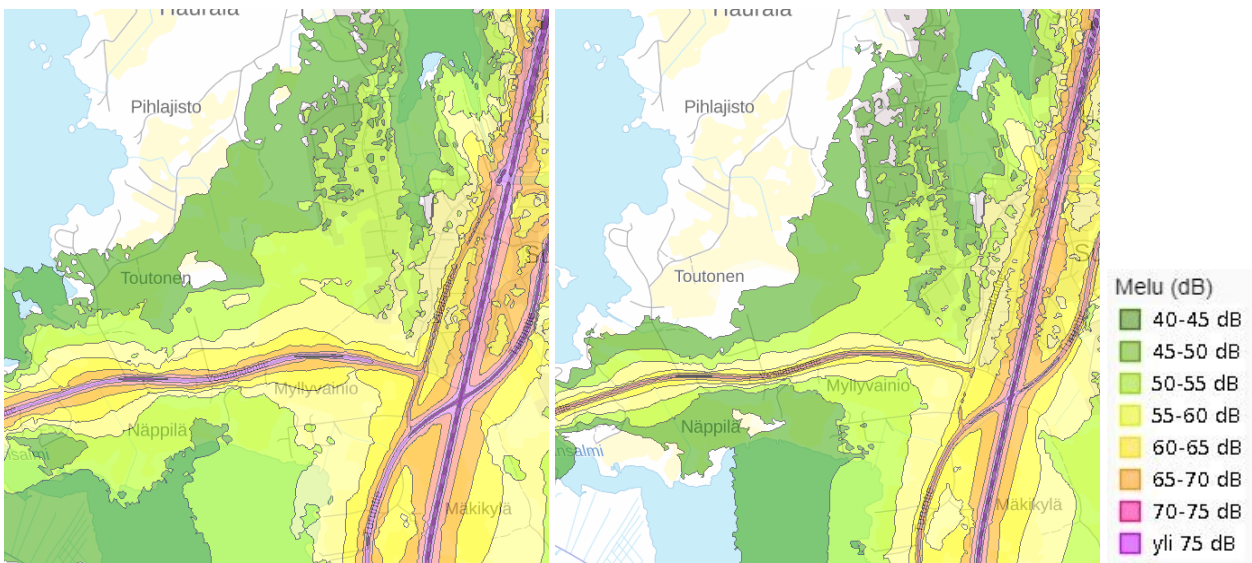
Kuva 30. Nykyiset bussilinjat ja pysäkit sekä suunniteltu uusi bussilinjan jatke.

2.7 Ympäristöhäiriöt

Liikennemelu- ja tärinä

Rautatien ja maanteiden päiväaikainen yli 55 dB yhteismelualue ulottuu pitkälle suunnittelualueen peltoaukeilla; koko suunnittelualueeseen kuuluvalle Myllyvainion peltoaukealle sekä Vesilahdentien pohjoispuolisilla peltoaukeilla kauimmillaan 330 metrin päähän. Yöaikainen yli 50 dB yhteismelualue ulottuu laajemmalle alueelle kauimmillaan 450 metrin päähän Vesilahdentiestä. Puustoisilla ja rakennetuilla alueille yhteismelualueet ovat pienempiä.

Asumiseen käytettävillä alueilla, virkistysalueilla taajamissa ja taajamien välittömässä läheisyydessä sekä hoito- tai oppilaitoksia palvelevilla alueilla on ohjeena, että melutaso ei saa ylittää ulkona melun A-painotetun ekvivalenttitason (LAeq) päiväohjearvoa (klo 7-22) 55 dB eikä yöohjearvoa (klo 22-7) 50 dB. Uusilla alueilla on melutason yöohjearvo kuitenkin 45 dB.

Kuva 31. Melutaso (päivä) 2022, Lempäälän liikennemeluselitys 2022

Kuva 32. Melutaso (yö) 2022, Lempäälän liikennemeluselitys 2022

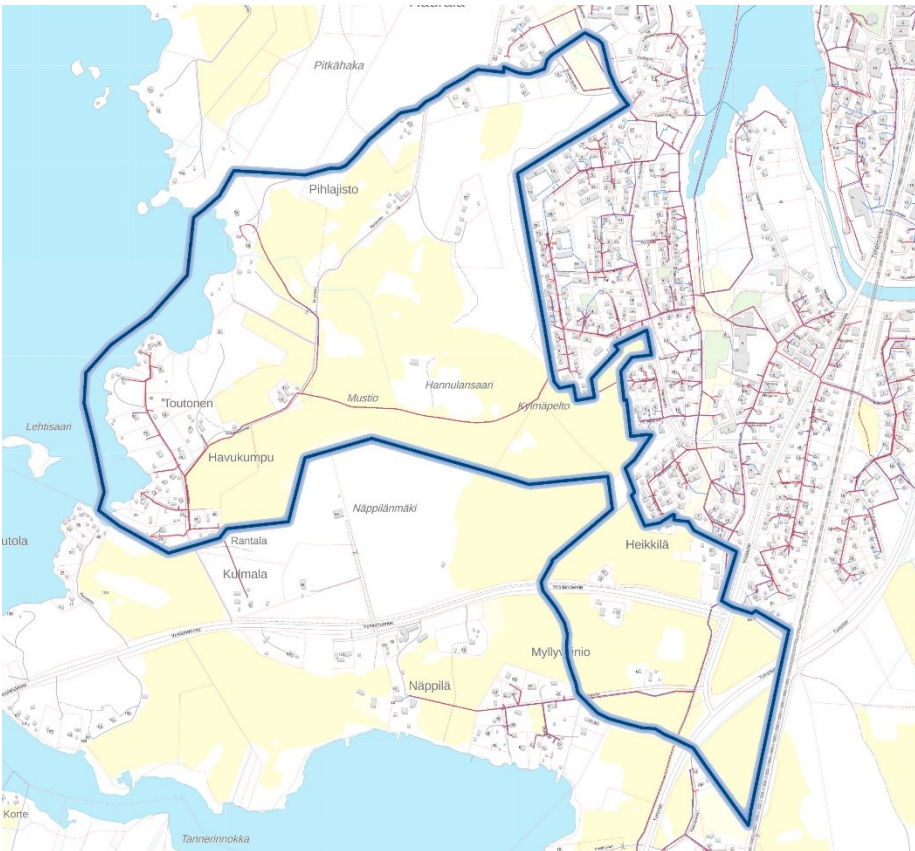
Suunnittelualueella ei ole tiedossa pilaantuneita maa-alueita (Lempäälän WebGIS, 10/2021).

2.8 Yhdyskuntatekniikka

Suunnittelualueella on jo nyt varsin kattavasti vesi- ja viemäriverkosto. Joitain yksittäisiä loma-asunto- ja asuin-kiinteistöjä lukuun ottamatta alueen kiinteistöt ovat vesihuollon piirissä.

Kaavaehdotuksen aluevarausten perusteella alueelle on laadittu suunnitelma vesihuollon tilavarauksista. Alueelle tulisi suunnitelman perusteella 5 uutta jätevedenpumppaamoja uusien asuinalueiden alavimmille reunoille. Pumppaamot sijoittuvat joko AP-alueiden reunalle tai VL-alueen puolelle, jolloin hajuhaitat saadaan minimoitua uuden asutuksen suuntaan. Jätevesipumppaamoja ei osoitettu erikseen yleiskaavakartalle, sillä niin AP- kuin VL-alue sallii kunnallistekniikkaa palvelevan rakentamisen. Vesihuollon tilavarauksuunnitelma on kaava-aineiston liitteenä.

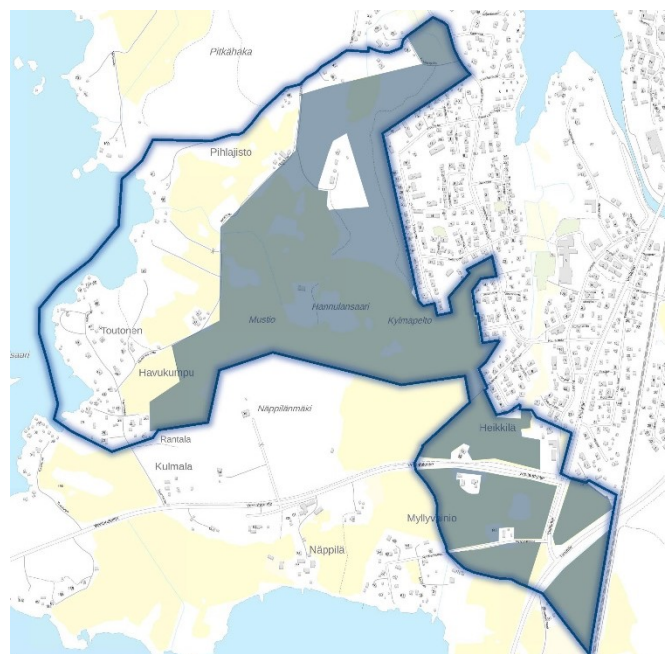
Yleiskaavaehdotusta valmisteltaessa laadittiin alueelle hulevesiselvitys, missä määriteltiin hulevesien hallinnan periaatteet ja keinot sekä annettiin suosituksia kaavamääräyksistä. Selvityksessä määriteltiin yleiskaava-alueen osavalmi-alueet, nykyiset tulvareitit ja viivytykseen soveltuvat alueet. Yleiskaavaehdotuksessa viivytykseen soveltuvat alueet on osoitettu hule-merkinnällä. Hulevesiselvitys on kaava-aineiston liitteenä.

Kuva 33. Vesihuoltoverkosto, Lempäälän WebGIS, 9/2021.

2.9 Maanomistus

Suunnittelualue on pääosin Lempäälän kunnan omistuksissa lukuun ottamatta ranta-aluetta sekä yksittäisiä asuinkiinteistöjä sekä yleisten teiden alueita.

Kuva 34. Lempäälän kunnan maanomistus tummennettu, 10/2021.

3. Osallistuminen ja vuorovaikutus

3.1 Aloitusvaihe

Aloitusvaiheen viranomaisneuvottelu

Kaavatyötä koskeva MRL 66 §:n mukainen aloitusvaiheen viranomaisneuvottelu on pidetty 22.9.2021. Läsnä olivat edustajat Pirkanmaan ELY-keskuksesta, Pirkanmaan liitosta, Pirkanmaan maakuntamuseosta, Suomen metsäkeskuksesta sekä Lempäälän kunnasta. Käsiteltiin seuraavia asioita:

- Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan tulee täydentää maakuntakaavan kuvausta, osallisuusluetteloa
- Metsäkeskuksen näkemyksen mukaan metsäalueet tulee osoittaa edelleen maa- ja metsätalousvaltaisiksi alueiksi, niiltä osin, joille ei osoiteta asutusta.
- ELY-keskus:
 - o Tulee pohtia aluetehokkuutta suhteessa hiilineutraaliustavoitteeseen.
 - o Taajamarannat tulee osoittaa virkistykseen.
 - o Tulee kiinnittää huomiota viher-, virkistys- ja ekologisten reittien kokonaisuuteen ja jatkuvuuteen
 - o Vesilahdentien oikaisu eli pääsuunnan käänö on edelleen tavoitteena säilyttää
 - o Ei näe hyvällä uuden kokoojakadun liittymän sijoittamista Vesilahdentielle. Tulisi tutkia uuden kokoojakadun liittyminen Viialantiehen.
 - o Toutosentien osalta tulee pohtia, kuinka merkittäviä liittymiä tulee Vesilahdentielle.
 - o Turuntien ja radan väliseen kulmaan ei tulisi osoittaa maankäyttöä.
- Yleiskaavaa varten tulee laatia
 - o arkeologinen selvitys ranta-alueen osalta
 - o selvitys rakennuskannasta ja kulttuuriympäristöstä
 - o viherverkkotarkastelu
 - o lahokaviosammalselvitys
 - o maisemarakenteen kuvaus
 - o hulevesiselvitys
 - o meluselvitys
 - o vesihuollon järjestämiseen liittyviä selvityksiä

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma oli nähtävillä 22.9.-22.10.2021 ja siitä saatiin lausunnot Pirkanmaan liitolta ja Pirkanmaan maakuntamuseolta sekä 3 osallispalautetta. Yhteenveto lausunnoista ja palautteista sekä niiden vastineista on esitetty selostuksen liitteessä. Lausunnot ja palautteet otetaan huomioon suunnittelutyössä.

3.2 Valmisteluvaihe

Valmisteluvaiheen nähtävilläoloaikana saatu palaute

Osayleiskaavaluonnos oli nähtävillä 24.11.2021-5.1.2022 ja sitä esiteltiin yleisötilaisuudessa 1.12.2021 Lempiöisten koululla. Yleisötilaisuuden palautteen yhteenveto on kaavaselostuksen liitteenä.

Kaavaluonnoksen nähtävilläoloaikana saatiin 8 lausuntoa ja 10 mielipidettä. Yhteenveto lausunnoista ja mielipiteistä sekä vastineet niihin on esitetty selostuksen liitteessä.

Lausunnot ja palautteet otetaan huomioon suunnittelutyössä.

3.3 Ehdotusvaihe

Ehdotusvaiheen nähtävilläoloaikana saatu palaute

Täydennetään ehdotusvaiheen nähtävilläolon jälkeen.

4. Osayleiskaavan kuvaus

4.1 Kaavan kokonaisrakenne ja mitoitus

Hauralan eteläosan osayleiskaavalla muodostuu pientalovaltainen asuinalue, mikä laajentaa nykyistä Hauralan asuinalueita. Yleiskaava-alueen pinta-ala on n. 150 ha ja tuleva asukasmäärä arviolta 1290 asukasta. Yleiskaavalla on varattu alue uudelle päiväkodille ja pienten lasten yksikölle, mutta muuten alueen asukkaat käyttävät kunnallisia palveluita alueen ulkopuolella. Yleiskaavan aluevaraukset on tarkoitettu asemakaavoitetaviksi.

Rannalla sijaitsevat rakennuspaikat on osoitettu pientalovaltaiseksi asuinalueeksi, joiden tarkempi rakennus-oikeus määritellään asemakaavalla. Rantarakennuspaikkojen määrässä on noudatettu rantaosayleiskaavaa. Vapaat ranta-alueet sekä myös sisämaan metsäiset ja vapaat alueet on osoitettu lähivirkistysalueeksi. Toutosen rannalle on osoitettu uimaranta ja venevalkama.

Vesilahdentien ja Turuntien liittymäsuunta on käännetty ja sen ympärille on varattu alueita, palveluille ja hallinnolle sekä energiahuollolle (lämpölaitokselle), yhdyskuntatekniselle huollolle ja pientalovaltaiselle asumiselle.

Suunnittelualueella on seuraavat aluevaraukset:

Kaavamer- kintä	Käyttötarkoitus	Pinta-ala (ha)	(%)	Aluete- hok- kuus	Asukkaita (as)
AP	Pientalovaltainen asuinalue	53,1	35	0,1	765
AP-5	Pientalovaltainen asuinalue	18,2	12	0,2	525
P ja PY	Palvelujen ja hallinnon alue sekä lähipal- velujen alue	10,7	7		
VL-1	Lähivirkistysalue sekä urheilu ja virkistys- palvelujen alue	46,7	31		
EN, ET, EV	Energiahuollon alue ja suojaviheralue	13,2	9		
W	Vesialue	8,5	6		
Yhteensä		150,4	100		
nykyisiä asukkaita					70
uusia asukkaita					1290

- Asumisväljyys AP-alueilla 50 k-m²/asukas
- Asuntorakentamisen osuus AP-alueella 72 %.

Asukasmäärä alueella kasvaa arviolta 1290 uudella asukkaalla. Jos alueen ikäjakauma noudattaa uuden Lem-
päälässä rakentuneen pientaloalueen ikäjakaumaa, eri-ikäisten osuudet olisivat seuraavat:

Ikäjakauma		Uudet asukkaat alueen ikäjakauman mukaisesti
0–5-vuotiaat	11 %	142 varhaiskasvatusikäistä
6-12-vuotiaat	24 %	309 alakouluikäistä
13-15-vuotiaat	6 %	77 yläkouluikäistä
muut	59 %	760
Yhteensä	100 %	1290

Osayleiskaavaan on varattu alue julkisille palveluille ja hallinnolle, minne pystytään sijoittamaan riittävät var-
haiskasvatusikäisten (0-4-vuotiaiden) tarvitsemat tilat. Alueella on myös varauduttu pientenlasten yksikön si-

joittamiseen, missä olisivat eskarit ja 1. luokkalaiset (5-7-vuotiaat). Suunnittelualue on laaja ja asemakaavoitusta jaksottamalla sekä tontinluovutuksen suunnittelulla pystytään varmistamaan varhaiskasvatus- sekä oppilaspaiikkojen riittävyys. Lisääntyvä asukasmäärä lisää palvelujen kysyntää myös alueen läheisyydessä ja kuntakeskustassa.

4.2 Aluevaraukset

4.2.1 Asuminen, elinympäristö ja virkistys

Alueen uusi asutus sijoittuu yleiskaavan asuinalueille (AP ja AP-5), joille tavoitellaan monipuolista pientaloasumista. AP-5-alueet sijoittuvat keskeisimmille alueille ja niillä tavoitellaan tiivistä ja matalaa pientalorakentamista, mitkä on tarkoitettu rakennettavaksi vähintään $ea=0.2$ aluetehokkuudella. Muut asuinalueet on osoitettu AP-alueiksi, mitkä on varattu monipuolisille asuinpientaloille. Asuinalueille saa sijoittaa työtiloja ja asumista palvelevia lähipalveluita. Hulevesien viivyttämiseksi ja imeyttämiseksi tulee varata riittävästi tilaa AP-alueilla.

Ranta-alueilla merkintään liittyvä suluissa oleva numero ilmoittaa alueelle sallittujen rakennuspaikkojen määrän, mikä perustuu Lempäälän rantaosayleiskaavan mukaiseen mitoitukseen. Ennen asemakaavoitusta rannoille sijoitettavaa rakentamista ohjaa rakennusjärjestyksen 5 luku rantarakentamisesta. Rantarakentamista ohjaavat myös yleismääräykset alimmasta suositellusta rakentamiskorkeudesta sekä rakentamisen sopeuttamisesta rantamaisemaan.

Asuinalueet on tarkoitettu asemakaavoitettaviksi, missä määritellään tarkemmin tonttien, rakennusten, tonttien ja muiden kortteleihin liittyvien alueiden sijainnit sekä kerroskorkeudet ja rakennusoikeudet.

Alueen rakennusten tulee olla pääosin puurakenteisia. Julkisivumateriaalina on käytettävä puuta.

Asuinalueiden ympärille jäävät metsä- ja peltoalueet sekä vapaat rannan osat on osoitettu lähivirkistysalueiksi (VL-1). Alue varataan päivittäiseen virkistys- ja ulkoilukäyttöön. Alueella sallitaan ulkoilua, hulevesien hallintaa, uusiutuvaa energiaa ja kunnallistekniikkaa palveleva rakentaminen. Suunnittelussa on huomioitava, että alue on osa ekologista verkostoa. Viherverkon jatkuvuus sekä ekologinen ja virkistysellinen toimivuus tulee turvata. Alueella tulee välttää liian kapeita metsiköitä, jotka voivat olla alltiita sään ääri-ilmiöille, kuten myrskyille ja kuivuudelle. Virkistyspalveluita kehitetään saavutettavan verkostona. Lähivirkistysalueelle on osoitettu jalkakulun ja pyöräilyn reitistö ulkoilu- ja kevyen liikenteen reittimerkinnöillä. Lisäksi Toutosen rannalla on alueet uimarannalle ja venevalkamalle.

Kuva 35. Havainnekuva suunnittelualueesta.

4.2.2 Palvelut, elinkeinot ja työpaikat

Liikenteellisesti keskeiselle paikalle Turuntien ja Vesilahdentien liittymän ympärille on osoitettu palvelujen ja hallinnon alueita (P), mille on mahdollista sijoittaa mm. liikuntahalli ja päivittäistavarakauppa. Asuinalueen keskellä on isompi julkisten palveluiden ja hallinnon alue (PY), mikä on varattu päiväkotia ja pienten lasten yksikköä varten.

Kuva 36. Havainnekuva lännestä katsottuna Turuntien ja Vesilahdentien liittymäalueesta.

Kuva 37. Havainnekuva päiväkodin alueesta ja itäpuolisista asuinalueista.

4.2.3 Kulttuuri- ja luonnonympäristöarvot

Alueella löydetty muinaismuistolailla (285/1963) rauhoitettu kiinteä muinaisjäänös on osoitettu asianmukaisella kohdemerkinnällä (turkoosi neliö). Kohteen kaivaminen, peittäminen, muuttaminen, vahingoittaminen ja muu siihen kajoaminen on muinaismuistolain nojalla kielletty. Kohdetta koskevissa suunnitelmissa tulee pyytää museoviranomaisen lausunto.

Alueen rakennuskannasta on tunnistettu kaksi kulttuuriympäristön kannalta yhtenäisenä säilynyttä kulttuurihistoriallisesti arvokasta aluetta, jotka on kaavassa osoitettu alueiksi, joiden ympäristö säilytetään (/s). Alueella tapahtuva uudis- ja korjausrakentaminen ja muut suoritettavat toimenpiteet tulee olla sellaisia, että alueen aikakautta edustava yhtenäinen ilme ja ominaispiirteet säilyvät. Täydennysrakentaminen tulee sovittaa luontevaksi osaksi alueen rakennuskantaa eikä saa heikentää ympäristön kulttuurihistoriallista arvoa. Ranta-alueille sijoittuvilla AP-alueilla tulee jatkosuunnittelussa kiinnittää erityistä huomiota rakentamisen sopeuttamiseen rantamaisemaan.

Alueelta löytyneet luontoarvot, lepakkoalueet ja -reitit sekä kangasketo, ovat kaavassa osoitettu luomerkinnöin, joilla varmistetaan arvojen säilyminen. Alueellinen viheryhteystarve on osoitettu viivamerkintänä. Viheryhteystarve toimii myös virkistysyhteytenä ja ekologisenä käytävänä. Tämä on otettava huomioon alueen suunnittelussa ja alueelle kohdistuvissa toimenpiteissä. Viheryhteyden puiden latvusyhteyksien on hyvä säilyä katkeamattomina.

Hulevesien viivytykselle on yleiskaavassa varattu hulemerkinnällä alueet, joiden tarkka sijainti, laajuus ja toteutustavat määritellään jatkosuunnittelussa.

4.2.4 Liikenne, infrastruktuuri ja yhdyskuntatekniikka

Yleiskaavassa on osoitettu Turuntien ja Vesilahdentien liittymän kehittäminen aluevaraussuunnitelman mukaisesti. Lisäksi yleiskaavalla on osoitettu uudet kokoojakadut sekä muutamat yksittäiset pääsytiät olemassa oleville rakennuspaikoille. Uuden asuinalueen yksi kokoojakatu yhdistyy Hemmiläntiehen sekä osat nykyisistä yksityisteistä Metsäsaarentiestä, Toutosentiestä, Mustiontiestä ja Koivikkopolusta on osoitettu kokoojaka-duiksi. Kokoojakatuyhteys alueen pohjoisosasta Hauralatielle mahdollistaa joukkoliikennelinjaston suunnittelun alueelle.

Jalankululle ja pyöräilylle on osoitettu reitistö erillään ajoneuvoliikenteestä. Reitit on suunniteltu niin, että niitä pitkin olisi mahdollisimman lyhyt ja turvallinen reitti Lempoisten koululle ja muihin alueen lähipalveluihin. Asemakaavoituksella tulee edistää laadukasta kävely- ja pyöräily-ympäristöä painottaen erityisesti sujuvia yhteyksiä palveluihin ja joukkoliikennepysäkeille. Jalankulun ja pyöräilyn reitistöä täydentää ulkoilureitit, joille voidaan toteuttaa valaistuja kuntoreittejä ja -latuja.

Vesilahdentien ja Turuntien liittymän viereen on varattu alue energiahuollolle (EN), jolle voi sijoittaa lämpölaitoksen, jonka lämmöntuotanto toteutetaan luonnonkaasuilla. Muutenkin alueella tulee edistää uusiutuvien energialähteiden hyödyntämistä sekä uusiutuvan energian tuotantomahdollisuuksia.

Uusia mastoja varten kaavassa on osoitettu kaksi ET-aluetta.

4.2.5 Erityisalueet ja muut erityismerkinnät

Radanvarteen sijoittuva peltoalue sekä liikennemelualueet ovat osoitettu suojaviheralueiksi (EV). Vesilahdentien uudelle AP-alueelle on osoitettu meluntorjuntatarvemerkinä, jotta voidaan varmistua annettujen melujen ohjearvojen täyttyminen.

4.3 Kaavan suhde muihin suunnitelmiin ja strategioihin

4.3.1 Kaavan suhde valtakunnallisiin alueidenkäyttötavoitteisiin

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet huomioivat ajankohtaisia ilmiöitä kuten pyrkimyksen vähähiiliseen yhteiskuntaan ja sopeutumisen ilmastonmuutokseen sekä elinkeinojen uudistumismahdollisuuksien säilyttämisen tulevien elinkeinoelämän murrosten aikana.

Valtakunnalliset alueiden käyttötavoitteet:

Tavoite	Toteutuminen yleiskaavassa
Toimivat yhdyskunnat ja kestävä liikkuminen	<p>Uudet asuinalueet keskustan ympärillä vastaavat seudun väestökehitykseen, mahdollistaen uusien palveluiden sijoittumisen sekä joukkoliikenneyhteyksien kehittämisen. Kaava eheyttää aluerakennetta paikallisesti, mutta laajentaa yhdyskuntarakennetta. Alueen rakentuminen tulee ohjelmoida järkevästi tarpeeseen perustuen.</p> <p>Kestävän liikkumisen edistämiseen vaikuttaa alueen jaksottainen rakentuminen. Ennen kaikkien alueiden ja teiden rakentamista voi alueella ilmetä epäjatkuvuuskohtia ja bussireittien siirtyminen kulkemaan alueen kautta edellyttää muutamien kokoojakatujen rakentamista. Pohjoisimmat ja itäisimmät AP-alueet ovat kuitenkin jo toimivan joukkoliikenteen piirissä, kun etäisyys seudullisen linja-autoliikenteen pysäkillä on noin 300 metriä. Paikallisesti on kehitetty jalankulun ja pyöräilyn verkostoa.</p>
Tehokas liikennejärjestelmä	Seudullisesti merkittävien Turuntien ja Vesilahdentien uudet liittymäjärjestelyt parantavat liikenteen toimivuutta ja saavutettavuutta.
Terveellinen ja turvallinen elinympäristö	<p>Yleiskaava-alueella ei ole pohjavesialuetta. Hulevesien hallinta korostuu rakenteen tiivistyessä ja siihen on kiinnitetty huomiota osoittamalla kaavaan alueellisia huleveden viivytysalueita sekä huleveden hallinnan määräyksiä jatko-suunnitteluun.</p> <p>Alueelle sijoittuu melua ja tärinää aiheuttavia toimintoja, jotka on huomioitu kaavamerkinnöin ja -määräyksin. Kaavaratkaisuissa on pyritty minimoimaan uusien asuinalueiden tai muiden herkkien toimintojen altistuminen näillä ympäristöhäiriöille.</p>
Elinvoimainen luonto- ja kulttuuriympäristö sekä luonnonvarat	<p>Kaavassa on kiinnitetty huomiota kattavaan ekologisen ja viherverkoston säilymiseen. Verkosto toimii myös virkistysalueena sekä auttaa hulevesien hallinnassa.</p> <p>Yleiskaava-alueelta löydetty muinaisjäänne on kaavassa osoitettu säilyttämistä turvaavalla merkinnällä. Alueelta on tunnistettu paikallisesti merkittävät kulttuuriympäristöarvot ja nostettu kaavassa esiin ympäristöinä, jotka tulee säilyttää. Myös alueella todetut luontoarvot ovat kaavassa huomioitu säilyttävillä merkinnöillä.</p>
Uusiutumiskykyinen energiahuolto	Yleiskaavassa on varattu alue energiahuollolle, jolle voidaan sijoittaa lämpölaitos, jonka lämmöntuotanto toteutetaan luonnonkaasuilla. Myös lähivirkistysalueelle voidaan sijoittaa uusiutuvaa energiaa palvelevaa rakentamista.

4.3.2 Kaavan suhde maakuntakaavaan ja seudulliseen rakennemalliin

Yleiskaava huomioi maakuntakaavan ja seudullisen rakennemallin ratkaisut ja toteuttaa näiden suunnitelmien tavoitteita. Maakuntakaavan keskeisenä tavoitteena on Lempäälän keskustaa ympäröivän taajamatoimintojen alueen toteuttaminen sekä joukkoliikenteen mahdollistavan yhdyskuntarakenteen, infrastruktuurin, palveluiden saavutettavuuden, toimivien virkistysalueiden sekä luonto-, maisema- ja kulttuuriympäristöarvojen turvaaminen. Yleiskaavaratkaisut toteuttavat näitä tavoitteita. Maakuntakaavan aluevarauksia on tarkistettu kokonaisratkaisun huomioiden. Muut maakuntakaavan alue- ja kohdemerkinnät ja -määräykset on huomioitu yleiskaavassa.

Yleiskaava tarkentaa ja toteuttaa Tampereen seudun rakennesuunnitelman periaatteita. Yleiskaavan ehdotuksen kaava-alueet mahdollistavat vajaan 1300 uuden asukkaan sijoittumisen alueelle, mikä on rakennesuunnitelman linjauksen mukainen.

4.3.3 Kaavan suhde Lempäälän strategiseen yleiskaavaan

Yleiskaava toteuttaa Lempäälän strategisen yleiskaavan aluevarauksia, tavoittemerkintöjä ja mitoitusta. Vesilahdentien ja Turuntien liittymäjärjestelyitä on kehitetty ja parannettu, mikä parantaa yhteys- ja joukkoliikennettä. Strategisessa yleiskaavassa osoitettu ekologinen yhteys on osoitettu lähivirkistysalueina Hauralan eteläosan yleiskaavassa. Birgitan polun reitti on yleiskaava-alueen kohdalla osoitettu kevyen liikenteen reittinä ja kevyen liikenteen yhteystarpeena. Kulttuuriympäristön arvoalueiden osalta, alueelta on selvitetty muinaisjäänökset ja merkitty kaavaan asianmukaisin merkinnöin.

4.3.4 Kaavan suhde kuntastrategiaan

Lempäälän kuntastrategian 2030 painopisteinä ovat asennetta ja aktiivisuutta, kestävä kasvua ja viihtyisyyttä sekä yhdessä tekemistä Suomen suurimmassa kyläyhteisössä. Tavoitteena on keskimäärin 1 % vuotuinen väestönkasvu strategiakaudelle. Kuntastrategian tavoitteita ovat:

Tavoite	Toteutuminen yleiskaavassa
<p>Asennetta ja aktiivisuutta</p> <p>Kasvavalla kaupunkiseudulla sijaitsevasta elinvoimaisesta Lempäälästä löytyy asuinpaikka jokaiselle asumismuodosta riippumatta sekä yrityksille ja yhdistyksille monipuolisia toimitiloja. Kaavoitus on pitkäjänteistä, ja suunnitteluprosessit ovat sujuvia.</p> <p>Hyödynnämme sijainnin ja kulkuyhteyksien tuomat mahdollisuudet. Luomme edellytykset yritysten sijoittumiselle ja houkuttelemme osaajia.</p> <p>Monipuolisia luontomatkailukohteita koskireiteistä Birgitan polun reitistöön kehitetään aktiivisesti.</p>	<p>Alue laajentaa Hauralan asuinalueita. Yleiskaavalla on osoitettu uutta monipuolista pientaloaluetta, jolta on hyvät yhteydet lähiluontoon ja virkistysreiteille. Alueen kaavoituksella pyritään vastamaan uusien omakotitalotonttien tarpeeseen. Yleiskaavalla muodostuu myös alueita palveluille ja energian huollolle.</p> <p>Vesilahdentien ja Turuntien liittymäalueen ympärille on osoitettu palvelun alueita, joille voi sijoittua uusia yrityksiä ja palveluita.</p> <p>Yleiskaavassa on pyritty luomaan laadukkaat virkistysalueet ja yhteydet, vaikka uutta maankäyttöä alueelle tulee huomattavasti lisää. Uusia ranta-alueita ei ole osoitettu rakentamiseen, vaan ne on haluttu varata virkistykseen kaikkien käytettäväksi. Monia uusia ulkoilu- ja kevyen liikenteen reittejä ja yhteyksiä on osoitettu yleiskaavassa.</p>
<p>Kyllä. Kestävä kasvua ja viihtyisyyttä.</p> <p>Lempäälä kasvaa hallitusti. Ekologisesti kestävä kasvu löytää paikkansa ja täydentää nykyistä nauhataajamaa ja kyliä.</p>	<p>Yleiskaava-alue täydentää nykyistä Hauralan asuinalueita, yhdyskuntarakenteen kannalta edulliselle alueelle.</p>

<p>Rakennamme viihtyisää asuinympäristöä. Elinvoimaiset kylät, omakotitaloalueet ja monipuoliset asumismuodot ovat voimavaramme. Ymmärrämme lähiluonnon merkityksen. Lähiluonto ja vesistöt ovat kaikkien saavutettavissa ja lisäävät kuntalaisten hyvinvointia.</p> <p>Vahvistamme kestäviä työ- ja asiointiliikkumisen muotoja. Aktiivisiin liikkumismuotoihin perustuvia elämäntapoja vauhditetaan täydentämällä pyöräily- ja kävelyreitit.</p> <p>Olemme kestävien ja rohkeiden ratkaisujen sekä kiertotalouden edelläjävijä. Energia- ja kiertotalousratkaisujen rinnalla vaalitaan Lempäälän luonnon monimuotoisuutta. Vahvistamme Hinku-kuntana kunnianhimoista ilmastotyötä ja otamme ilmastönäkökulmat huomioon päätöksenteossa.</p> <p>Kehitämme kuntakeskusta. Kuntakeskuksesta muodostuu merkittävä palvelukeskittymä. Asukasluvun hallittu kasvu vahvistaa myös kaupallisia palveluja.</p>	<p>Yleiskaavaratkaisulla on pyritty luomaan laadukasta ja viihtyisää asuinympäristöä mahdollistamalla alueelle monipuolisesti pientalojen rakentamisen ja lähiluonnon hyvän saavutettavuuden. Kaava-alueen kaikki vapaat rannan osat ovat osoitettu virkistykseen ja alueella on varauduttu uimarannan ja venevalkaman rakentamiseen.</p> <p>Yleiskaavassa on pyritty luomaan houkutteleva, sujuva ja turvallinen jalankulun ja pyöräilyn verkosto, mikä houkuttelee käyttämään sitä. Uusi asuinalue on Lempäälän keskustan, juna-aseman ja hyvien joukkoliikenneyhteyksien vaikutuspiirissä, mikä edistää ja kasvattaa kestävästä liikkumistavan suosiota.</p> <p>Yleiskaavassa on varattu alue energiahuollolle, jolle voidaan sijoittaa lämpölaitos, jonka lämmöntuotanto toteutetaan luonnonkaasuilla. Myös lähivirkistysalueelle voidaan sijoittaa uusiutuvaa energiaa palvelevaa rakentamista. Erilaisilla kaavamääräyksillä mm. puurakentamisesta, uusiutuvan energian käytöstä ja ekosysteemipalveluista on pyritty huomioimaan ilmastönäkökulmat.</p> <p>Yleiskaava-alue on keskusta-alueen vaikutuspiirissä ja vahvistaa siten keskustan palveluiden kehittymistä ja kasvamista.</p>
<p>Kyllä. Yhdessä tekemistä Suomen suurimassa kyläyhteisössä.</p> <p>Lempäälä huolehtii kaikista kuntalaisista yhteisvoimin. Palvelumme on iästä, taustasta, elämäntilanteesta ja taloudellisesta asemasta riippumatta yhdenvertaisesti saavutettavia.</p>	<p>Yleiskaava-alueelle on varattu julkisten palvelun ja hallinnon alue päiväkodille ja pienten lasten yksiköille, minkä tiloja voi käyttää alueen muutkin asukkaat ilta-aikaan.</p>

5. Kaavan vaikutukset

5.1 Vaikutukset yhdyskuntarakenteeseen sekä yhdyskuntatalouteen

Yleiskaavalla muodostuu uutta asuinalueita, joka tulee olemaan arvioilta vajaan 1300 uuden asukkaan koti tulevaisuudessa. Yleiskaava laajentaa ja tiivistää nauhataajaman yhdyskuntarakennetta. Alue on Lempäälän keskustan vaikutuspiirissä ja siten myös vahvistaa sen asemaa ja palveluita. Uusi asuinalue laajentaa Hauralan nykyistä asuinalueita tuoden uusia palveluita alueelle, minkä johdosta myös uusia työpaikkoja syntyy alueelle. Yleiskaavan myötä alueen virkistysalueet ja reitit sekä alueen urheilu- ja virkistyspalvelut tulevat lisääntymään, monipuolistumaan ja kehittymään.

Liikenteellisesti alue on hyvin saavutettavissa, sillä alueen eteläosan läpi kulkee seututiet, Turuntie ja Vesilahdentie. Alue kytkeytyy myös muuhun olemassa olevaan tieverkostoon saumattomasti. Suunnittelun alueen uudet kevyenliikenteen reitit ja ulkoilureitit muodostavat eheän kokonaisuuden olemassa olevan verkoston kanssa.

Yleiskaavan toteuttaminen edellyttää laajasti uuden infrastruktuurin rakentamista sekä uuden päiväkotirakennuksen ja mahdollisen pienten lasten yksikön, virkistysalueiden ja reittien rakentamista. Näiden rakentaminen, käyttö ja ylläpito tuo kustannuksia kunnalle. Toisaalta alueen tontinmyynnistä kunta tulee saamaan tuloja. Virkistykseen osoitetut alueet rannan tuntumassa ainakin uimarannan osalta tulevat kunnalle lunastettavaksi.

Uusien kunnallisten palveluiden tuottaminen, päiväkotit, mahdollinen pienten lasten yksikkö ja tarvittava määrä lisäopettajia Lempoisten kouluun sekä terveys- ja muiden julkisten palveluiden tuottaminen uusille asukkaille tuo kuluja kunnalle. Toisaalta uusi pientaloalue houkuttelee keskituloisia ja varakkaita uusia kuntalaisia, mitkä tuovat verotuloja kuntaan.

Kaavalla on varauduttu uuden lämpölaitoksen rakentamiseen sekä uusiutuvien energiamuotojen käyttöön, mikä vähentää muiden laitosten kapasiteetin nostontarvetta.

5.2 Vaikutukset ihmisiin ja elinympäristöön

Yleiskaava-alueelle sijoittuu pientaloja, joihin pääasiallisesti sijoittuu perheasuntoja ja siten Hauralan ja uuden alueen luonne entisestään korostuu lapsiperheiden alueena. Yleiskaava-alue vahvistaa Hauralan asuinalueen imagoa ja nostaa sen kiinnostusta houkuttelevana asuinalueena.

Maanteille toteutettavista toimenpiteistä ihmisiin ja elinoloihin kohdistuvat vaikutukset ovat melko vähäisiä. Uudet tiet eivät merkittävästi muuta autoliikenteen tai kävelijöiden ja pyöräilijöiden kulkureittejä. Yleiskaava-alueen reitistöt kytkeytyvät olemassa oleviin reitistöihin ja laajentavat niitä. Hauralan nykyisillä teillä liikennemäärät tulevat lisääntymään jonkin verran ja se saatetaan kokea turvattomuutena ja häiritseväksi. Uusien asukkaiden myötä alueelle kuitenkin saadaan uusia palveluita, monipuolisemmat virkistysreitit ja -alueet, uusia urheilu- ja virkistyspalveluita, mitkä kaikki tekevät alueesta vetovoimaisemman ja kiinnostavamman.

Alueen laajat metsäiset alueet säilyvät edelleen virkistyskäytössä ja niiden virkistyskäyttöä voidaan kehittää rakentamalla mm. valaistu pururata/latu-ura. Lähivirkistysalueet ohjaavat liikunnalliseen elämäntapaan ja mahdollistaa ulkoilun lähellä kotia. Tutkimuksissa on todettu, että viheralueiden läheisyydellä on asukkaiden mielenterveyttä ja hyvinvointia ylläpitävä vaikutus. Toisaalta asukasmäärän lisääntyessä myös virkistysalueiden käyttö lisääntyy ja tulevaisuudessa ei välttämättä siellä enää saa samanlaista luontokokemusta kuin ennen. Alueelta on lyhyt etäisyys läheiselle Lempoisten alakoululle, mikä mahdollistaa lasten itsenäisen kulkeamisen kouluun ja kasvattaa lapsia liikunnallisten kulkumuotojen elämäntapaan. Lasten kulkureitit ovat terveellisyden ja turvallisuuden vuoksi pääosin pyritty erottamaan ajoneuvoliikenteen reiteistä. Alueen liikunnalliset mahdollisuudet tukevat myös väestön ikääntymistä, kun liikunnalliset elämäntavat auttavat itsenäistä kunnon ylläpitämistä.

Alueen luonne tulee muuttumaan peltomaisemasta asuinalueeksi, mikä saatetaan kokea negatiiviseksi nykyisten Hauralan asukkaiden mielestä. Varsinkin yleiskaava-alueen rajalla asuvilla muutos on suurin ja siten myös vaikutukset ovat merkittävimmät. Vaikutuksia on pyritty vähentämään jättämällä viherkaistoja uuden ja

vanhan asutuksen väliin, jolloin uusi rakentaminen ei tule ihan naapuriin. Uusien rakennusten myötä taajama-kuva saa uuden ja tuoreen ilmeen, millä saattaa olla positiivinen vaikutus nykyisen alueen kiinteistöjen arvoon.

Seututeiltä Turuntie ja Vesilahdentie, sekä rautatieltä syntyy melua ja tärinää. Tavoitellut maanteiden nopeusrajoitusten alentamiset uuden Vesilahdentien ja Turuntien liittymän läheisyydessä lieventävät haitallisia melu- ja tärinävaikutuksia. Meluselvityksen mukaisille melualueille on pääosin osoitettu melulle ei niin herkkää toimintaa, jolloin voidaan varmistua, ettei melulle altistuvien ihmisten määrä lisääny. Yleiskaavalla on huomioitu seututeiden ja rautatien meluntorjuntatarpeet ja uuden rakentamisen ja meluntorjunnan myötä olemassa olevan asutuksenkin melutilanne näiden osalta paranee. Pääradalla varaudutaan lisäraiteisiin, mitkä toteutessaan sijoittuvat nykyisten raiteiden itäpuolelle, jolloin vaikutukset yleiskaava-alueelle eivät ole niin suuret. Lisäraiteet voivat jonkin verran lisätä melua ja tärinää raiteiden läheisyydessä. Vaikutuksia tällä saattaa olla Myllyvainiontien varteen osoitetulla uudella AP-alueella, mikä on lähimmillään n. 300 metrin päässä raiteista. Toisaalta uudella asuinalueella pystytään ottamaan melun ja tärinän torjunta huomioon jo rakennuksen suunnitteluvaiheessa ja siten minimoimaan haitat. Liikennemäärät ja siten myös liikennemelu voi jonkin verran lisääntyä Hauralan nykyisellä katuverkolla, millä saattaa olla hieman haitallista vaikutusta nykyiseen asutukseen. Uusien asuinalueiden hulevesien hallintaan ja käsittelyyn on yleiskaavassa annettu määräykset, jotta se ei kuormita alueen pintavesiä ja huononna niiden laatua ja siten vaikeuta niiden käyttämistä virkistykseen.

5.3 Vaikutukset liikenteeseen

Yleiskaavalla on osoitettu Vesilahdentien ja Turuntien uudistettu liittymäjärjestely, mikä parantaa liikenneturvallisuutta, kun kaksi kolmihaaraliittymää korvataan yhdellä kiertoliittymällä. Kiertoliittymä toimii myös porttina Lempäälän taajamaan, mikä ohjaa autoilijoita rauhallisempaan ajotapaan keskustaa lähestyessä. Uudet liittymäjärjestelyt myös mahdollistavat maankäytön kehittämisen alueella.

Kuva 38. Havainnekuva Turuntien ja Vesilahdentien liittymän alueesta.

Uuden asuinalueen autoliikenteelle on osoitettu uusi pääkokoojakatu, mikä yhdistyy Viialantielle nykyisen Vesilahdentien liittymän kohdalla. Suurin osa alueen autoliikenteestä tulee käyttämään tätä yhteyttä. Kaavalla on osoitettu kokoojakatuyhteydet ovat myös Hemmiläntielle, Toutosentielle ja Mustiontielle. Uuden asuinalueen liikenne saattaa kuormittaa näitä jonkin verran ja luoda tilanteita, joissa tulee tarkastella liikenteen sujuvuutta ja turvallisuutta. Varsinkin Hemmiläntien kokoojakatu saattaa houkuttaa autoilijoita käyttämään yhteyttä Lempoisten koululle ja Lempäälän keskustaan matkatessa. Jos liikenneturvallisuus heikentyy lisääntyvän liikenteen myötä, kokoojakadulle on hyvä suunnitella liikenteen rauhoittamistoimenpiteitä.

Jalankululle ja pyöräilylle on osoitettu laaja ja kattava verkosto, mikä saumattomasti yhdistyy Hauralan nykyiseen verkostoon. Houkuttelevat ja lyhyet reitit edistävät siirtymistä autoliikenteestä kävelyyn ja pyöräilyyn. Nykyisellä Hauralan liikenneverkolla tulee tunnistaa reitit, joilla jalankulku ja pyöräily tulee lisääntymään ja tutkia niiden liikenneturvallisuus ja tehdä tarvittavat toimenpiteet, jotta reitit ovat houkuttelevia ja turvallisia koko matkalta lähipalveluihin ja keskustan suuntaan. Uuden asuinalueen jalankulun ja pyöräilyn reitit kulkevat erillään ajoneuvoliikenteestä, mikä parantaa niiden liikenneturvallisuutta ja viihtyisyyttä. Turuntien varteen on osoitettu kevyen liikenteen reitti, mikä on osa laajempaa yhteystarvetta Hulaudentieltä Valkeakoskentielle. Tällä yhteydellä pyritään vastamaan kuntalaisten toiveeseen saada turvallinen jalankulun ja pyöräilyn yhteys tälle välille. Yhteys parantaisi jalankulun ja pyöräilyn reittejä Lempäälän keskustan, lukion ja Tredun suuntaan sekä Birgitan polun ulkoilureittiä.

Vesilahdentietä, Viialantietä ja Hauralantietä pitkin liikennöivät nykyisin seudun linja-autot. Lempäälän kunta-keskus ja rautatieasema ovat alle kolmen kilometrin etäisyydellä ja hyvin saavutettavissa. Suunnittelualueella voidaan katsoa näin sijoittuvan varsin hyvät joukkoliikenneyhteydet jo nykytilanteessa. Yleiskaava-alueen koojakadut mahdollistavat nykyisen Hauralan bussilinjan jatkamista pohjoisen kautta uudelle asuinalueelle, jolloin palvelutaso paranee entisestään. Uudet asukkaat luovat myös lisää kysyntää joukkoliikenteelle ja nykyiseen verrattuna Hauralan alueelle voidaan saada tiheämmin kulkeva bussilinja, mikä parantaa myös nykyisen asuinalueen joukkoliikenneyhteyksiä.

5.4 Vaikutukset maisemaan, taajamakuvaan ja rakennettuun ympäristöön

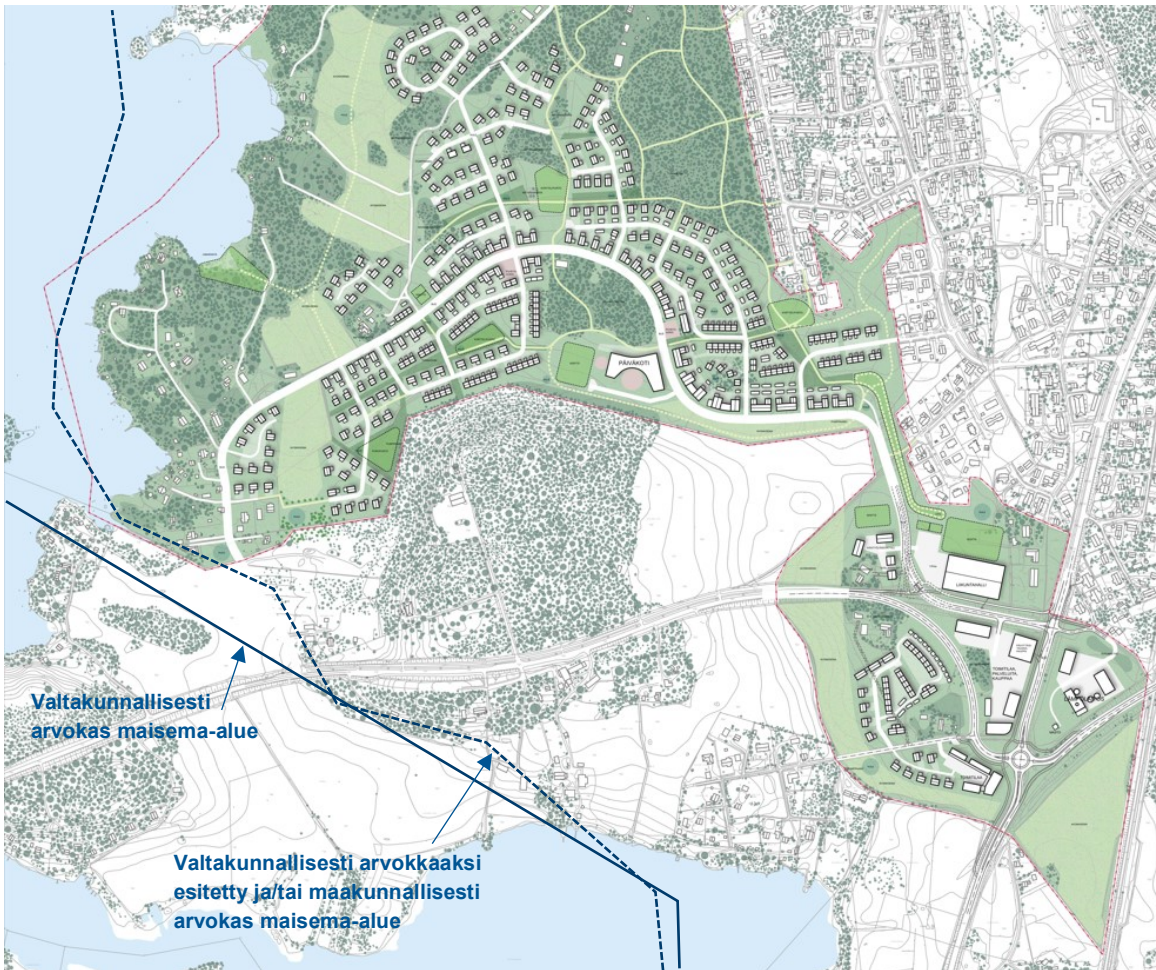
Yleiskaavan merkittävimmät vaikutukset maisemaan tapahtuvat peltoalueen rakentuessa pientaloalueeksi. Varsinkin Vesilahdentien alkupäästä aukeavat peltomaisemat tulevat suurelta osin häviämään. Suunnittelualueen vanhimmat peltoalueet 1800-luvun puolivälistä sijoittuvat juuri tälle eteläosan Myllyvainion alueelle. Peltoalueet ovat tästä kasvaneet ja olleet suurimmillaan 1900-luvun vaihteesta 1950-luvulle. Tämän jälkeen peltoja on jäänyt uuden asutuksen ja rantojen loma-asutuksen alle ja jotain pellon osia on metsitetty. Lähtötietojen perusteella on arvioitu, että kaava-alueen pellot eivät ole maisemallisesti arvokkaita, joten merkittäviä maisema-arvoja ei menetetä.

Taajamakuvallisesti Hauralan asuinalue laajenee lännen suuntaan, kuitenkin jättäen ranta-alueen ja sen lähiympäristön ennalleen. Kaikkien rannalla sijaitsevien rakennuspaikkojen muuttaminen pysyvän asumisen rakennuspaikoiksi lisää näiden rakennusoikeuksia, mitkä tarkemmin määritellään asemakaavalla. Suuremman rakennusoikeuden myötä rakentamisen määrä ranta-alueella tulee lisääntymään ja sillä saattaa olla vähäisiä vaikutuksia vesistönäkymään. Kuitenkin hyvällä ja maisemaan sopeuttavalla suunnittelulla voidaan vähentää maisemaan kohdistuvia vaikutuksia.

Vesilahdentien uudet liittymäjärjestelyt, uudet kadut ja maantielinjaukset muuttavat maisemaa hieman. Uudet rakenteet ja järjestelyt sijaitsevat pääosin nykyisen maanpinnan tasossa tai edellyttävät hieman maaleikkauksia, eli maisemavaikutukset ovat melko paikallisia. Alueelle toteutettavaan uuteen maankäyttöön verrattuna liikennejärjestelyiden muutokset aiheuttavat maisemavaikutukset ovat vähäisiä.

Yleiskaavatyön aikana on inventoitu ja tunnistettu alueen muinaisjäännökset sekä arvokkaat kulttuuriympäristöt ja huomioitu ne turvaavilla ja säilyttävillä kaavamerkinnöillä. Yleiskaavalla ei ole heikennä näiden säilymistä.

Yleiskaava-alue rajautuu lännestä valtakunnallisesti ja maakunnallisesti merkittävään Vesilahden kulttuurimaisemaan. Yleiskaavan uudet asuinalueet sijoittuvat olemassa olevaa asutuksen sekä korkean puustoisien mäen taakse, jolloin näkymiä ei juuri muodostu kulttuurimaiseman suuntaan. Olemassa olevien rakennuspaikkojen täydennysrakentamisella niin kulttuurimaisema-alueen reunassa kuin ranta-alueille voi vaikuttaa vähäisesti merkittävään maisemaan, jos rakentamista ei yritetä sopeuttaa ympäristöön. Yleiskaavalla muodostuu matalaa pientaloasutusta, mikä ei näy tai muuta kaukomaisemaa. Vesilahdentien liittymäalueen rakentaminen sijoittuu varsin etäälle kulttuurimaisema-alueista ja siten sen vaikutukset kulttuurimaisemaan jää vähäiseksi. Yleiskaavalla ei ole merkittäviä vaikutuksia valtakunnallisesti ja maakunnallisesti merkittävään Vesilahden kulttuurimaisemaan.

Kuva 39. Havainnekuva alueen liittymisestä Vesilahden kulttuurimaisemaan.

Kuva 40. Havainnekuva alueen liittymisestä Vesilahden kulttuurimaisemaan.

5.5 Vaikutukset luontoon ja luonnonvaroihin

Yleiskaava muuttaa metsä- ja peltomaata rakennetuksi ja päällystetyksi, mikä lisää hulevesien määrää ja sen hallinnan tarvetta, jotta ne eivät vaikuta haittaavasti pintavesiin, järviin ja luonnon olosuhteisiin. Yleiskaavan ehdotusvaiheessa alueelle on laadittu hulevesiselvitys, jonka perusteella kaavaan on varattu riittävät alueet huleveden viivytykselle sekä annettu määräyksiä jatkosuunnitteluun hulevesien hallinnan toteuttamisesta. Yleiskaavalla ei näin ole merkittävää vaikutuksia alueen vesiin.

Alueella elelevät lepakot ovat luontodirektiivin liitteen IV(a) lajeja, joiden lisääntymis- ja levähdyspaikat ovat lain suojaamia kohteita. Kuitenkaan lisääntymis- ja levähdyspaikkoja ei luontoselvityksen yhteydessä pystytty paikantamaan, mutta niitä voi sijoittua selvityksessä rajatuille lepakoiden ruokailualueille. Osalle I-II -luokan lepakoaluetta on osoitettu pientaloasutusta, mikä joissain tapauksissa voi tarkoittaa rakennusten purkamista, siksi kaavaan lisättiin suositus tarkemman lepakkoselvityksen laatimisesta purettavasta rakennuksesta, jotta voidaan varmistua siitä, ettei lisääntymis- ja levähdyspaikkoja hävitetä. Lepakoiden käyttämät ruokailualueet on osoitettu yleiskaavakartalla luo-merkinnöin ja määräyksin. Lepakoiden käyttämille kulkuyhteyksille eli ns. siirtymäreiteille ei ole kaavassa erillistä merkintää, sillä näiden läheisyydessä on viheryhteystarvemerkinä, minkä johdosta voidaan varmistua siitä, että lepakoaluiden välillä säilyy puustoinen kulkuyhteys.

Hauralan eteläosan yleiskaavaehdotuksessa Toutosen ranta-alueelle on osoitettu uusina toimintoina venevalkama sekä uimaranta. Luontoselvityksen tulosten perusteella kaavan toteutumiselle ei ole estettä, sillä osoitetuilla uimarannan tai venevalkaman paikoilla ei esiinny sellaisia luontoarvoja, jotka vaarantuisivat kaavan toteutuessa. Venevalkaman edustan vesialueella pesii muutamia silmälläpidettäviä lintulajeja (mm. silkkiuikku) sekä lintudirektiivin liitteen I lajeja (kalatiira). Linnustolle voi aiheutua häiriötä venevalkaman rakentamisaikavaiheessa, mutta häiriö on väliaikainen. Merkittävimmät häiriötä aiheuttavat rakentamistoimenpiteet suositellaan ajoitettavaksi vesi- ja rantalinnuston kannalta herkimmän pesimäkauden (huhti-kesäkuu) ulkopuolelle.

Toutosen rannan ranta- ja vesialueiden luontotyytit ovat luonnontilaltaan muuttuneita, eikä alueilla esiinny edustavia uhanalaisia luontotyyppisiä tai uhanalaista kasvilajistoa. Vieraslajit tulee ottaa huomioon alueen rakennustöissä siten, etteivät lajit pääse leviämään uusille alueille. Maamassoja ei tule levittää käsittelemättöminä uusille alueille.

Yleiskaava-alueen metsäiset alueet ovat kaavassa osoitettu lähivirkistysalueeksi, jotka toimivat myös ekologisen verkoston osana, mikä tukee alueiden säilymistä luonnontilaisina. Lähivirkistysalueilla on kuitenkin riskinä luonnon kuluminen, jos kävijämäärät ovat suuria. Keskeisimmille alueille on tarpeen toteuttaa kulutuskestäviä ratkaisuja, jotta suurista käyttäjämääristä huolimatta alueen luonnonarvot ja virkistykelliset ominaisuudet voivat kehittyä. Alueen tarkemmassa virkistyskäyttöä mahdollistavassa suunnittelussa on tarve myös pohtia istutettavien lajien mahdollisuutta vahvistaa alueen luonnon monimuotoisuutta.

Yleiskaavalla ei ole merkittävää vaikutusta luonnon arvoihin ja monimuotoisuuteen.

5.6 Vaikutukset ilmastoon

Eri muuttujilla on eri vaikuttavuusaste ilmastoon yleis- ja asemakaavatasoilla. Yleiskaavalla pystytään tehokkaasti vaikuttamaan yhdyskuntarakenteen, liikkumisen ja viherrakenteen ilmastovaikutuksiin. Myös asemakaavoitusta ohjaavilla yleiskaavamääräyksillä pystytään vaikuttamaan asemakaavan ilmastovaikutuksiin.

Muuttuja	Yleiskaava	Asemakaava
Yhdyskuntarakenne	ooo	o
Liikkuminen	ooo	oo
Viherrakenne	ooo	oo
Täydennysrakentaminen	oo	ooo
Hulevedet	oo	ooo
Pienilmasto	o	ooo
Energiaratkaisut	oo	ooo

Ilmastovaikutusten kannalta tärkeät teemat ja niiden painottuminen yleis- ja asemakaavoissa:

ooo=erittäin tärkeä
oo=tärkeä
o=vähemmän tärkeä

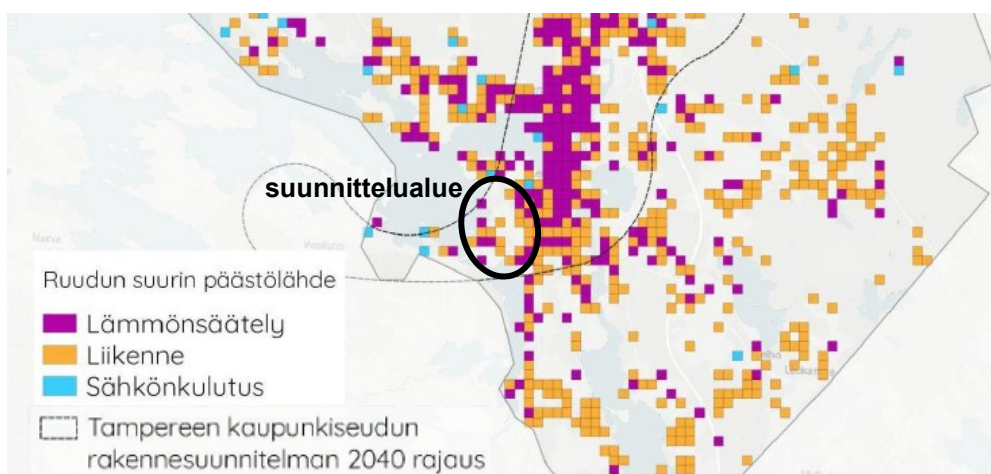
Lempäälän kunnan kasvihuonekaasupäästöjen yhteensä 120 kilotonnin jakaumassa kolme suurinta lähdettä olivat

- tieliikenne 37,8 %
- kaukolämpö 10,0 %
- työkoneet 8,2 %

Suomen ympäristökeskuksen viimeisimpänä inventaariovuonna 2020.

Lempäälän kokonaispäästöjen määrä on vähentynyt 7 % vuosien 2005–2020 aikana. Selkeitä ovat vähentyneet kulutussähkön, sähkölämmityksen ja öljylämmityksen päästöt. Nousua päästöissä vuoden 2005 päästölukemista vuoden 2020 tilanteeseen on tieliikenteen, kaukolämmön, teollisuuden, työkoneiden ja f-kaasujen päästöjen osalta.

Yleiskaava-alueen kasvihuonepäästöt nykytilanteessa muodostuvat suurimmaksi osaksi liikenteestä, mutta myös lämmönsäätelystä.

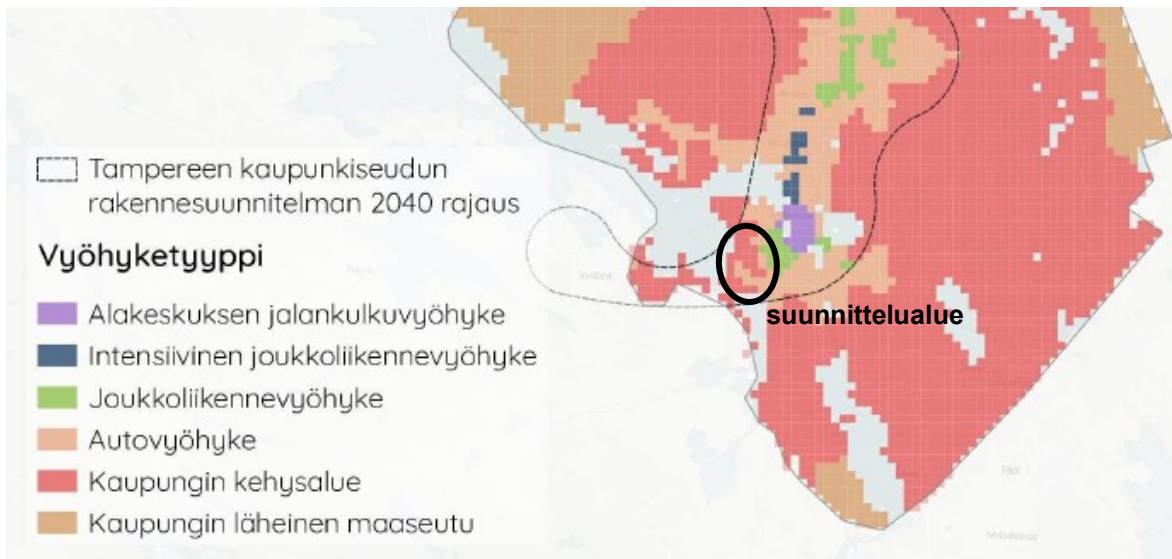
Kuva 41. Yhdyskuntarakenteen kasvihuonekaasupäästöjen suurin päästöläji nykytilanteessa ruuduittain Lempäälässä. Ote Tampereen seudun yhdyskuntarakenteen ilmastovaikutusten arvioinnista (2021).

Lempäälän kunnan ilmastotiekartan tavoitteista seuraavat koskevat Hauralan eteläosan kaava-alueita:

- kestävän liikkumisen edistäminen mm. vähäpäästöisiä polttoaineratkaisuja ja joukkoliikenteen edellytyksiä parantamalla: lisätty biotankkausasemia, sähköautojen latauspisteitä ja turvallisia pyöräpysäkkejä
- alueiden tiivistäminen ja kestävä kaavoitus: uuden asutuksen sijoittuminen max. 500 metrin päähän joukkoliikenteestä
- yritysten ja kuntalaisten ohjaaminen uusiutuvan energian käyttöön
- kestävä ja vähäpäästöinen rakentaminen puurakentamisella
- luonnon monimuotoisuuden edistäminen ja kaupunkivihreän lisääminen: viheralueiden parantaminen, hiihtolinien parantaminen
- hulevesien kestävä hallinta: luonnonmukaisten hulevesijärjestelmien lisääminen

Yhdyskuntarakenne

Osayleiskaava-alue on nykytilaltaan Tampereen seudun yhdyskuntarakenteen ilmastovaikutusten arvioinnin mukaan (2021) yhdyskuntarakenteen autovyöhykettä ja kaupungin kehysaluetta. Hauralan taajama on joukkoliikennevyöhykettä. Joukkoliikennevyöhykkeellä joukkoliikenteen palvelutaso on hyvä. Vyöhykkeen rajausta perustuu, että joukkoliikenteen vuoroväli on enintään 30 min ja kävelyetäisyys bussipysäkillä enintään 250 m. Autovyöhykkeeseen kuuluvat taajama-alueet, jotka eivät täytä muiden vyöhykkeiden kriteerejä. Autovyöhykkeellä joukkoliikenteen käyttö on harvinaista ja auton omistus suurta, sillä tällä vyöhykkeellä joukkoliikenteen palvelutaso on heikko ja etäisyydet pitkiä. Ympäristön kannalta vyöhyke on ongelmallinen, koska pitkät työ- ja asiointimatkat ja auton käyttö aiheuttavat huomattavia hiilidioksidipäästöjä.

Kuva 42. Yhdyskuntarakenteen vyöhykkeet ja kaupunki-maaseutuluokitus Lempäälässä. Ote Tampereen seudun yhdyskuntarakenteen ilmastovaikutusten arvioinnista (2021).

Kaupungin kehysalue kuvaa välittömästi fyysiseen kaupunkialueeseen kytkeytyvää osaa kaupungin ja maaseudun välivyöhykkeestä. Kehysalueella on kaupunkien viherrakennetta tukevia alueita, mutta sieltä löytyvät myös kaupungin tulevat kasvualueet.

Yleiskaava-alue sijoittuu yhdyskuntarakenteen reuna-alueelle ja laajentaa sitä, mikä jonkin verran vaikeuttaa ilmastokestävän ratkaisun saavuttamista. Alueen keskeisimmillä alueilla tavoitellaan aluetehokkuudeksi vähintään $ea=0.2$, mikä luo hyvät edellytykset energiatehokkaalle ja tehokkaasti infrastruktuuria hyödyntävälle asuinalueelle. Kuitenkin kaavan yksi päätavoite on lisätä Lempäälän omakotitalotonttivarantoa ja siten kaikkialla kaava-alueella ei päästä kovin tehokkaaseen maankäyttöön, mikä vaikeuttaa ilmastokestävyyden saavuttamista. Toisaalta uusi omakotitaloalue vähentää haja-asutusalueille kohdistuvaa rakentamispainetta ja siten vähentää yhdyskuntarakenteen ja palvelurakenteen hallitsematonta laajenemista.

Yleiskaava mahdollistaa alueelle peruspalvelut, kuten päiväkodin, koulun, harrastustoimintoja ja kaupallisia palveluita. Alueen toiminnot ja palvelut on sijoitettu hyvin saavutettaviksi kävelen ja pyörällä kaava-alueelta ja viereiseltä Hauralan alueelta, mikä vähentää liikkumisen tarvetta. Osin samat yhteydet myös parantavat yhteyksiä suunnittelualueelta kuntakeskuksen palvelujen suuntaan. Vähentävä vaikutus liikkumiseen saattaa silti jäädä vaatimattomaksi, koska liikenne todentuu monen muun vaikuttavan asian summana. Asiaa käsitellään luvussa liikkumisesta.

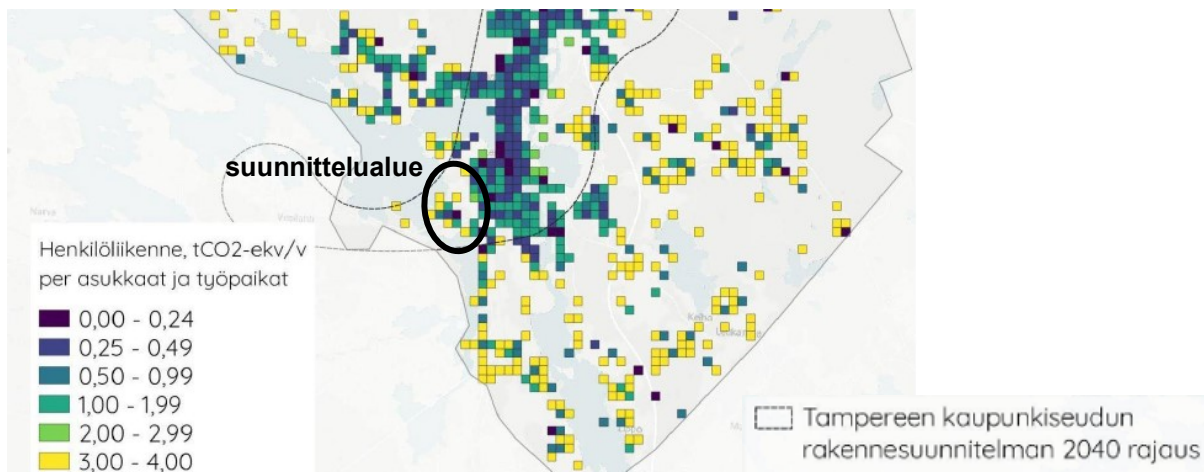
Lähes koko alueelle joudutaan rakentamaan infrastruktuuri alusta pitäen, ainoastaan ranta-alueilla voidaan joiltain osin hyödyntää olemassa olevaa tie- ja vesihuoltoverkostoa. Infrastruktuurin rakentamisessa voidaan hyödyntää uusio- ja kierrätysmateriaaleja tai muita kiertotalousratkaisuja, mitkä vähentävät rakentamisen ilmastovaikutusta.

Uuden rakentamisen ilmastovaikutuksiin vaikuttavat olennaisesti tarvittavat rakennusmateriaalit ja niiden määrä. Yleiskaavassa määrätään, että rakennusten tulee olla pääosin puuta ja, että julkisivumateriaalina tulee käyttää puuta. Puuhun pohjautuvalla rakennusjärjestelmillä ja -tuotteilla voidaan vähentää rakentamisen ilmastovaikutuksia.

Kaavaehdotuksessa annetulla yleiskaavamääräyksellä tavoitellaan sitä, että alueella suunnitelmallisesti kiertettäisiin ja hyödynnettäisiin rakentamisessa muodostuvia massoja, jolloin voidaan minimoida massojen kuljetuksen tarve.

Liikkuminen

Nykytilanteessa yleiskaava-alueen asukkaiden ja työpaikkojen henkilöliikenne tuottaa enemmän kasvihuonepäästöjä kuin Lempäälän taajama-alueen asukkaiden ja työpaikkojen henkilöliikenne keskimäärin. Yhdyskuntarakenteen osalta, mitä etäämmällä tiivistyvän kestävästä kaupunkirakenteesta asutaan, sitä todennäköisempää on, että liikutaan yksityisautoilla. Yhteydet asunnon sijainnin, autonomistuksen ja autolla liikumisen välillä tulevat mitä todennäköisimmin korreloimaan myös tulevaisuudessa: mitä ulommalla kaupunkialueella tai kehysvyöhykkeellä asutaan, sitä todennäköisemmin omistetaan useampia henkilöautoja ja myös liikutaan etupäässä niillä. Hyvät jalankulun ja pyöräilyn reitit ja joukkoliikenneyhteydet sen sijaan edistävät kestävästä liikkumismuodosta valintaa.

Kuva 43. Henkilöliikenteen suhteelliset kasvihuonekaasupäästöt nykytilanteessa Lempäälässä. Ote Tampereen seudun yhdyskuntarakenteen ilmastovaikutusten arvioinnista (2021).

Yleiskaava-alueen sijainti taajamaan rajoittuen ja kuntakeskuksen läheisyydessä liittävätkin alueen osaksi kunnan taajamarakennetta ja joukkoliikenneyhteyksiä. Joukkoliikenneyhteydet ovat jo nyt varsin hyvät. Alueen vieressä itäpuolella sekä alueen halki etelässä kulkee jo nyt seudulliset bussilinjat ja Lempäälän rautatieasemalle on pisimmilläänkin 3 km matkaa. Yleiskaava mahdollistaa bussilinjaston tuomisen alueelle ja siten alue on mahdollista saada kokonaisuudessaan 500 m etäisyydelle joukkoliikennepysäkeistä.

Alue on suunniteltu niin, että jalan ja pyörällä pääsee autoa suuremmin ja nopeammin lähialueisiin ja joukkoliikenteen pysäkeille. Jalankulun ja pyöräilyn reitit on myös osoitettu erilleen autoliikenteestä osaksi viheralueita, mikä tekee niistä viihtyisämpiä ja turvallisempia. Seudullinen pyöräilyreitti Vesilahdelle kulkee alueen halki ja sen laatu on säilytetty ennallaan. Lähivirkistysalueiden riittävällä määrällä, laadulla ja hyvällä saavutettavuudella vähennetään vapaa-ajalla tapahtuvaa henkilöautoilua muille virkistysalueille. Alueelle ei sijoitu määrällisesti suuria määriä työpaikkoja ja luultavasti valtaosa alueella asuvista tulee käymään töissä muualla. Liikkumismuodon valintaan vaikuttaa työpaikan sijainti, sillä jos työpaikka ei sijaitse joukkoliikenneyhteyksien päässä, hyvin todennäköisesti valitaan liikkumismuodoksi yksityisauto.

Viherrakenne

Muun muassa metsät ja suot ovat suuria hiilivarastoja, joihin puut ja muut kasvit kerryttävät hiiltä kasvaessaan. Osa hiilestä varastoituu kasvillisuuteen osa maaperään. Maankäyttösektorin mahdollisia päästövähennyskeinoja arvioitiin Luonnonvarakeskuksen ILMAVA-tutkimushankkeessa, jonka johtopäätöksissä todettiin, että metsäkadon välttäminen on yksi tehokkaimmista päästövähennyskeinoista (Lehtonen ym. 2021). Maatalousmailla valtaosa hiilestä on varastoitunut maaperään. Kasvillisuuteen sitoutuneen hiilen määrä on vain murtoosa maaperän hiilivarastosta.

Yleiskaava-alueen metsien ja metsäisten peltoareellojen hiilivarastot säilyvät lähes ennallaan, sillä alueet ovat osoitettu virkistykseen ja siten rakentaminen ei vaikuta suuresti niihin. Peltoalueilla maaperän hiilivarastot tulevat vähenemään uuden rakentamisen seurauksena. Pellot ovat savimaata, johon on varastoitunut huomattavasti vähemmän hiiltä kuin orgaanisiin multa- ja turvepeltoihin, mikä tekee hiilivaraston vähenemisestä pienempää. Kaava-alueelle ei sijoitu turvemaita.

Uuden asuinalueen viheralueilla, kuten piholla, puistoissa, tien keskikaistoilla, pientareilla ja muilla liikenneympäristön viherkaistoilla, hiiltä sitoutuu kasvillisuuteen, kasvualustaan ja maahan sekä orgaanisiin katteisiin ja siten korvaa menetetyjä hiilivarastoja. Tosin rakennettu viheralue on pitkään hiilen lähde, sillä rakentaminen ja ylläpito vapauttavat hiiltä (Kuittinen ja muut 2021). Nämä hiilipäästöt korvautuvat hitaasti kasvillisuuden, etupäässä puiden, kasvaessa ja sitoessa hiiltä.

Yleiskaavalla muodostuu viherverkosto, mikä edesauttaa nykyisten luonnontilaisten alueiden säilymistä. Leveämpi ja luonnonmukaisempi viheryhteys säilyy alueen pohjoisosista alueen ranta-alueen kautta etelään.

Asuinalueesta on suunniteltu viihtyisä ja luonnonläheinen. Olemassa olevat metsäalueet toimivat jo nyt nykyisen Hauralan asuinalueen virkistysmetsinä ja niiden merkitys tulee kasvamaan uuden alueen rakennuttua. Yleiskaavalla on osoitettu lähivirkistysalueeksi kaikki rakentamisen ulkopuolelle jäävät alueet, joten tulevaisuudessa virkistysalueiden laajuus tulee kasvamaan. Jokaiselta asuinalueelta on alle 5 minuutin matka jalan virkistysalueelle, joten ne ovat hyvin saavutettavia. Vapaille rannan osille osoitetut uusi uimaranta ja venealukama tuovat alueelle uusia virkistyspalveluita. Myös mahdollinen uusi urheiluhallin alue monipuolistaa alueen liikuntamahdollisuuksia. Alueen viihtyisyys ja virkistysalueiden ja -palveluiden määrä tulevat lisääntymään kaavan myötä, mikä vähentää tarvetta lähteä vapaa-ajalla henkilöautolla muille virkistysalueille.

Tulvariskit ja huleveden hallinta

Tulvariski alueella on vähäinen, ainoastaan muutamalla alavammalla rannanosalla tulva-alue ulottuu 50–100 metrin päähän rannasta. Nämä alueet ovat tällä hetkellä pääosin rakentamattomia. Yhdellä alavalla tulva-alueella on vanhempi loma-asunto ja sen talousrakennuksia. Tämän kiinteistön osalta tulee tarkemmassa suunnittelussa varmistua, että kiinteistön kehittämisen yhteydessä ei rakenneta enää tulva-alueelle. Muuten yleiskaavassa ei ole osoitettu uutta rakentamista tulva-alueelle. Kaavalla annetaan yleismääräys alimmasta perustamistasosta ranta-alueilla.

Hulevesiselvityksessä selvitettiin kaava-alueen osavaluma-alueet ja merkittävimmät hulevesien johtamisreitit eli tulvareitit. Tavoitteena on, että tulvareitit huomioidaan alueen jatkosuunnittelussa ja niille varataan riittävästi tilaa. Hulevesiselvityksessä esitettiin myös hulevesien viivytykseen alustavasti soveltuvia alueita, jotka tarkentuvat asemakaavoituksen yhteydessä. Yleiskaavassa nämä soveltuvat viivytysalueet on osoitettu ja määräyksillä ohjattu toteuttamaan hulevesiratkaisut luonnonmukaisin hallinnan keinoin. P- ja PY-alueilla hulevesiä on viivytettävä kiinteistökohtaisin menetelmin, jotta voidaan varmistua hulevesien riittävästä hallinnasta päälyse-tetyillä alueilla. Muilla alueilla on arvioitu alueellisten viivytysalueiden riittävän hulevesien viivytykseen.

Energia- ja ratkaisut

Yleiskaava-alueelle on osoitettu energiahuollon alue, jolle voi sijoittaa lämpölaitoksen, jonka lämmöntuotanto toteutetaan luonnonkaasulla. Lämpölaitoksen yhteyteen on varauduttu sijoittamaan sähkö- ja kaasubussien latausasema, mikä tukee bussikannan muuttamista kestäväällä käyttövoimalla kulkevaksi. Lähivirkistysalueille on mahdollista sijoittaa uusiutuvaa energiaa palvelevaa rakentamista. Myös kaavan yleismääräyksissä keho-tetaan edistämään uusiutuvien energialähteiden hyödyntämistä koko kaava-alueella.

Kaava-alueen tiiviimmät alueet luovat edellytyksen energiatehokkaalle keskitetylle energijärjestelmälle. Kes-kitetty järjestelmä voi pohjautua kaukolämpöön tai maalämpöön. Muilla väljemmillä alueilla on mahdollista kiinteistökohtainen uusiutuvien energialähteiden käyttö, kuten maalämmön, erilaisten lämpöpumppujen ja au-rinkoenergian käyttö. Nämä ovat vähäpäästöisiä ja pääosin uusiutuvaan energiaan pohjautuvia ratkaisuja. Kaava mahdollistaa maakyilmään ja lämpöpumppuihin perustuvan vähäpäästöisen rakennusten viilentämisen. Kaikkiaan yleiskaava-alueen uusiutuvan energian tuotantopotentiaali on varsin hyvä.

6. Osayleiskaavan oikeusvaikutukset ja toteutus

Lainvoimaisella yleiskaavalla on mm. seuraavia oikeusvaikutuksia:

- Yleiskaava on ohjeena laadittaessa ja muutettaessa asemakaavaa sekä ryhdyttäessä muutoin toimenpiteisiin alueiden käytön järjestämiseksi (MRL 42 § 1 mom.).
- Yleiskaava korvaa samaa aluetta koskevan aikaisemmin hyväksytyt yleiskaavan, jollei kaavassa toisin määrätä. Yleiskaava ei ole asemakaava-alueella voimassa muutoin kuin 1 momentissa tarkoitetun asemakaavan muuttamista koskevan vaikutuksen osalta (MRL 42 § 3 mom.). Yleiskaavan keskeiset periaatteet tulee ottaa huomioon asemakaavaa laadittaessa.
- Se ohjaa ja sitoo sekä kunnan omia viranomaisia, että muita viranomaisia kuten maanmittausviranomaisia, ELY-keskusta (MRL 42 § 2 mom.).
- Vahvistetun yleiskaavan määräykset sivuuttavat rakennusjärjestyksen määräykset. Rakennusjärjestyksen määräykset jäävät kuitenkin voimaan, mikäli yleiskaavassa ei ole näiden kanssa ristiriidassa olevia määräyksiä.
- Lupaa rakennuksen rakentamiseen ei saa myöntää siten, että vaikeutetaan yleiskaavan toteutumista. Lupa on kuitenkin myönnettävä, jos yleiskaavasta johtuvasta luvan epäämisestä aiheutuisi hakijalle huomattavaa haittaa eikä kunta tai valtio lunasta aluetta tai suorita haitasta kohtuullista korvausta (MRL 43 § 1 mom.).
- Jos jotakin aluetta tai rakennusta on maiseman, luonnonarvojen, rakennetun ympäristön, kulttuurihistoriallisten arvojen tai muiden erityisarvojen vuoksi suojeltava, yleiskaavassa voidaan antaa siitä koskevia tarpeellisia määräyksiä (MRL 41 § 2 mom.).
- Ympäristöministeriö voi myöntää kunnalle luvan lunastaa alue, joka on yleiskaavassa osoitettu liikenneväyläksi, asuntorakentamiseen tai siihen liittyvään yhdyskuntarakentamiseen ja jota tarvitaan kunnan suunnitelmanmukaiseen yhdyskuntakehitykseen (MRL 99 § 3 mom.).

Edellä on esitetty maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) mukaisia yleiskaavan oikeusvaikutuksia. Myös muissa laeissa on säännöksiä, jotka edellyttävät yleiskaavan huomioon ottamista niiden lakien mukaisissa menettelyissä. Näistä keskeisimpiä ovat tielait, maa-aineslaki, vesilaki, metsälaki, jätelaki, rakennussuojelulaki ja ympäristön-suojelulaki. Luonnonsuojelulain ja muinaismuistolain huomioon ottamisesta säädetään vielä tarkemmin MRL 197 §:ssä.

Osayleiskaavassa määrätään, että maankäyttö- ja rakennuslain (MRL 128 §:n) perusteella määrätään, että maisemaa muuttavaa maanrakennustyötä, puiden kaatamista tai muuta näihin verrattavaa toimenpidettä ei saa suorittaa ilman maisematyölupaa VL-, EV sekä luo -alueilla.

Osayleiskaava on laadittu oikeusvaikutteisena (MRL 42 §). Osayleiskaava toteutetaan asemakaavoituksella, mikä tulee toteutumaan useammassa vaiheessa. Uusien asemakaavoitettavien alueiden käyttöönottojärjestys määritellään tarkemmin kunnan kaavoitusohjelmassa ja päätöksenteossa.